48ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 914 — Կ. ՊՈԼԻՍ — ՇԻՆԳՇԱԲԹԻ 17 30 ՑՈՒՆԻՍ 1904 — 15 ՐԷՊԻԼ ՍԽԷՐ 1322 — 17 ՀՍԶԻՐԱՆ 1320

Journal Arménien
MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte,
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Գլխաւոր Աղի Մաքսատան, 38

Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ եւ չեն տրուիր։

Մանզումէի Էֆքեար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ՝, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیجه بوی وسیاسی غزته‌در
صاحب امتیازی : ارمانس قره
ادارهٔ خانه‌سی : باب عالی جاده‌سنده نومرو ۳۸

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳԻՐՈՒԹԻՒՆ

	8 ամիսեան	4 ամսեայ
Պոլսոյ համար	80 գր.	50 գր.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 ֆր.	13 ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 6 գրուշ։
Մէկ անգամվան աւելի գտնուողներու համար մասնաւոր պայմաններ։

10 ՓԱՐԱ — ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ„ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՌՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ՕՐՈՒԱՆ ՆԻՒԹԵՐ

ԾՈՎԼՈՒ ԼՈԳԱՆՔ

Ընդհանուր առմամբ լոգանք բսելով կը հասկնանք մեր մարմնոյն ամբողջութեան կամ մէկ մասին, բնական կամ մանաւոր դեղերով պատրաստուած ջուրի մէջ աւելի կամ նուազ տեւողութեամբ լուացումը։

Լոգանքը ամբողջական է կամ մասնական. այս վերջին պարագային մէջ անիկա լուացուած տեղին համաձայն կ'առնէ տարբեր անուններ, ինչպէս՝ նստատեղիի, ոտքի, ձեռքի, երեսի լոգանք եւն.։

Մենք եղանակէն թելադրելով պիտի խօսինք մասնաւորապէս ծովու լոգանքին վրայ, որ ամբողջական լուացումին մասը կը կազմէ, և առողջապահական տեսակէտով պիտի քննենք այն պայմանները որ ծով մտնողէ մը կը պահանջուի։

Ծովու լոգանքը մարմնոյ գործարաններուն համար առաջնակարգ զօրացուցիչ ու կազդուրիչ դեղ մըն է. որպէս զի անիկա սպասուած արդիւնքը յառաջ բերէ, պէտք է հետեւիլ մասնաւոր կանոններու, որոնց վրայ պիտի խօսինք մի առ մի։

Ծով մտնելէ առաջ եթէ քրտնած էք, պէտք է նախապէս հագուստնդ հանէք և ժամանակ մը բաց օդին մէջ մնաք, արեւին տակ կամ ստուերին մէջ, ալքի առջեւ ունենալով օդին բարեխառնութեան ատիճանը և արեւադանային ճառագայթներուն սաստկութիւնին։ Միշտ զգուշանալով արեւահարութենէն։

Առնգամ մը որ օդի այս լոգանքը իր անցողական դերը կատարած է, այն ատեն առանց վախի կրնաք ջուրը մտնել։ Ծով մտնելու գործողութիւնը խիստ արագ տեղի ունենալու է, լաւ է նախապէս գլուխը ջուրին մէջ խոթել։ Շատ բարձրին ջուրը նետուիլը վնասակար է, երբեմն վտանգաւոր, երբ մարդ իր մարմնոյն ամբողջ ծանրութեամբ փորին վրայ կ'ինայ։ Մինչեւ 1½ մէթրը չափաւոր բարձրութիւն մը ըսել է. նուազ խորունկ ջուրի մէջ ցատկելը անխոհեմութիւն է, ոտքը կամ գլուխը ջախջախելու պատահականութեան պատճառով։

Ջուրը մտնելէն առաջ մարմնոյ որ և իցէ մասը նախապէս ջուրով թրջելու սովորութիւնը դիւրացածներուն կամ ջղայիններուն միայն յանձնարարելի է։ Բոլորովին սիրալ ու անհիմն է ժողովրդական այն կարծիքը թէ՝ քրտնած պաղ ջուրի մէջ մտնելը կը վնասանգէ մարդուս առողջութիւնը, ընդհակառակը, ադով մեր մարմնոյն կակուղ մասերը կծկուելով՝ ճնշում և հեւք կ'արտադրեն, ինչ որ նպաստաւոր պայման մըն է առողջութեան համար։

Կան մարդիկ, որոնք կարծես տեսակ մը բնածին վախ կամ սոսկում կը զգան ջուրը մտնելէն. այդպիսիներուն համար, որպէս զի լոգանքը իր օգուտն ունենայ, կարեւոր է 3-4 անգամ չափաւորաբար ջուրը մտնել, ելնել, մինչեւ որ իրենց երկիւղը փարատի և ջուրին պաղութեան պատճառած սարսուռներուն տոկան. զգուշանալու է սակայն յաճախակի կրկնութենէն, վասն զի անկէ գլխացաւ և պարտասիչ յոգնութիւն առաջ կուգան։ Ջուրին մէջ եղած ատեն անշարժ կենալու չէ, այլ զօրաւոր շարժումներ ընելու է, որպէս զի մկանային մարզանքները զօրեղապէս նպաստեն լոգանքի բարերար ազդեցութեան։

Ջուրը մտած պահուն մարդ աւելի կամ նուազ սաստիկ պաղութիւն մը կը զգայ, որ մկաններու շարժման ազդեցութեամբ քանի մը վայրկեանէն կը ցրուի. այս հակազդեցութիւնը ժամանակ մը կը շարունակուի, մինչեւ որ պաղութիւնը կրկին երեւան գայ ատիճանաբար. այն ատեն անմիջապէս ջուրէն ելլելով՝ արեւին տակ չորնալու է։

Վերոյիշեալ պայմաններու տակ կատարուած լոգանքը մեր մարմնոյն կուտայ հանգստութիւն, թեթեւութիւն և զօրութիւն, որոնց կը յաջորդեն քիչ յետոյ թեթեւ յոգնութիւն մը և ախորժակի զգալի յաւելում մը. մարթի արտաշնչութիւնը, որ ի սկզբան անընշմարելի էր, կը սկսի հեղհեղուկ ածիլ, նա մանաւանդ երբ ջուրին բարեխառնութիւնը 20 աստիճանը անցնի. այս վերջին պարագային մէջ մարթը մեծ քանակութեամբ քրտինք կ'արտադրէ, ինչ որ նպաստաւոր պայման մըն է լոգանքի օգտակարութեան համար։

Երբ ծովու լոգանքը, ուրիշ մարմնակրթանքներուն պէս, յաճախ կրկնուի, յառաջ կը բերէ զգալի նիհարութիւն մը, որուն կը յաջորդեն քիչ ատենէն ուժի և գերութեան նշանակելի յաւելումը։

Լոգանքի չափազանց գործածութիւնը ուժահատութիւն կը պատճառէ ամէնուն՝ մասնաւորապէս 15—18 տարեկան տղոց։ Շաբաթը 2—3 անգամէն աւելի ծով մտնելու չէ և ամէն անգամ նկատողութեան առնելու է օդին ու ջուրին բարեխառնութեան ատիճանը։

Ծով մտնելու ամէնէն յարմար ժամանակը իրիկուան ժամը 10—12ն է, ուր օրուան աշխատութիւնները լրացած են, ստամոքսը պարապ է և օդին ու ջուրին բարեխառնութիւնը չափաւորած. միւնոյն ատեն լոգանքի պատճառաւ մեր ախորժակը ա՛լ աւելի կը զրգռուի, որով նախապատրաստուած ստամոքս մը կ'ունենանք իրիկուան ճաշին համար. գիշերուան հանգիստ քունն ալ կուգայ լրացնել սպառուած ուժերու նորոգութեան պէտքը։

Ծովու լոգանքը լաւ է ամէն տարիքի մարդոց համար, իբրեւ առեալ մանուկներէն և ծերերէն, ամէն կազմուածքի և խառնուածքի տէր անձերուն, ջղային կամ ուրիշ գործարանային հիւանդութիւններէ տառապողներուն. սրտի տկարութիւն և թոքախտի տրամադիր կամ ենթակայ անհատներ պէտք է բոլորովին զգուշանան ծով մտնելէ։

Ըստ այսմ, ծովու լոգանքը ամէն տեսակէտով օգտակար է մեր մարմնոյն առողջութեան համար և մեծ առաւելութիւններ ունի ուրիշ լոգանքներու վրայ. ատոր կը նպաստեն ծովվերեայ երկիրներու՝ օդին մէջ տարածուած ազի շոգիները, ծովու ջուրը կազմող քիմիական և հանքային տարրերը, ասոր զովութիւնը, այն մեծ շարժումները և զօրաւոր տուչները, զոր ծովու ալիքները կը ներգործեն մեր մարմնոյն վրայ եւն։

Մէկ խօսքով ծովու լոգանքը կրնայ հիմնովին բարեփոխել մեր կազմը, կանոնաւորել արեան շրջանը, ցրուել արեան համախառնումները, և զօրացնել ջղային ու մկանային հիւսուածները։

Ծովու լոգանքը մեր օրով մեծ ծաւալ մը առած է և կարեւոր տեղ մը գրաւած՝ առողջաբանութեան և ջրաբուժութեան մէջ. ասկէ 20—30 տարի առաջ ոգէտ կը համարուէին այն մայրերը, որոնք իրենց զաւակներուն լոգանք կը տրուէին։ Այսօր այնչափ կողմ, նա մանաւանդ Եւրոպայի մէջ լայնդրդութիւնը լրացուցիչ մասը կը կազմէ գիշերային կրթութեան։

ՀՐԱՉԵԱՑ ՏԷՐՈՍԿԻ

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

ՅՈՎՍԷՓ ԵՊՍ. ԱՅՎԱԶԵԱՆ

Ընդունուած սովորութիւն մըն է այսօր, որ երբ եկեղեցական կամ կրթական գործերու մէջ աշխատող կամ վարիչ ո և է անձ մեռնի, իր թարմ գերեզմանին վրայ, դամբանականներէն եաքը, անոր գործունէութեան հաշուեքննութիւնը կը կատարուի... Թերթերու մէջ։ Եւ որովհետեւ Յովսէփ եպ. Այվազեան կարեւոր պաշտօն մը ունէր վերջերս, իբրեւ Եգիպտոսի Առաջնորդ, կարժէ ուրեմն յիշեալին գործունէութեան դռնէ այդ վերջին շրջանին քանի մը տող նուիրել, առանց ծանրանալու անոր նախորդ պաշտօններուն վրայ, որոնք բաւական պիտի երկարէին մեր այս գրութիւնը, և արդէն օրաթերթերը Սրբազանին մասուան առթիւ քանի մը թուցիկ ակնարկներ յիշած էին այդ մասին։

Այվազեան Սրբազանը ծանօթ դէմք մը չէր նախապէս Եգիպտահայոց համար և շատ քիչեր հագիւ թէ լսած էին անոր անունը, բայց ժողովուրդը՝ 4 տարիներէ ի վեր թափուր մնացած Առաջնորդական աթոռին վրայ որ և է եպիսկոպոս մը բազմած տեսնել կուզէր։ Արդէն մէկ քանի անձնաւորութիւններ ալ այդ կէտին կսպասէին, իրենց Սպիսկոպոսը (Այվազեան) բարձրացնելու համար այդ աթոռին վրայ։ Վերջապէս եկաւ Դեր. Սրբազանը. գիմաւորութիւններ, երգեր (և մանաւանդ Նորեկ Առաջնորդին ձօնուած երգ մը), այցելութիւններ, շնորհաւորութիւններ եւն. եւն. կատարուելէն և իր կողմէն ալ յուսալից խօսքումներ ըլլալէն վերջը, երբ այս կարճատեւ երգանիկ շրջանը անցաւ ու Ն. Գերապատուութիւնը առաջին անգամ ըլլալով նախագահեց Խառն Ժողովին, որուն ներկայ էր նաև Գաւառ. Ժողովոյ ատենապետ Վսեմ. Տիգրան Փաշա Ապրօ, այդ օրն իսկ միամտօրէն իր գոյնը դուրս տուաւ մեր Սրբազանը։ Բարեշնորհ Առաջնորդը ժողովը բանալէ ետեսոյ, հետեւեալ իմաստով հակիրճ ատենաբանութիւն մը ըրաւ. «Վսեմ. և Մեծապատիւ Տէրք, այսօր երբ իբրեւ Առաջնորդ Ձեր այս ժողովին կը նախագահեմ, ամէն բանէ առաջ պէտք է նկատի առնէք որ, 6 ամիսէ ի վեր զիս այստեղ հրաւիրած ըլլալով, 140 ոսկի կը պարտիք. ուստի կը խնդրեմ որ, նախ այդ գումարը վճարէք որպէսզի իրաւունք ունենամ իմ նախագահութեանս տակ այսօր այս ժողովը բանալու։» Անմիջապէս հարկ եղած դրամը վճարուեցաւ, առանց զինքը վշտացնելու. այն ալ ի յայրգասս իր ծերութեան. բայց ժողովը փակուեցաւ պաղ տպաւորութեան մը տակ, առանց օրակարգին վրայ պէտք եղած վիճաբանութիւնը տեղի ունենալու և մեր ծերունի Առաջնորդը անկէց վերջ չատ քիչ անգամ առիթը ունեցաւ Վսեմ. Ատենապետին այցելութիւնը ընդունելու։ Եւ սակայն ձեռնէտ չրջանակներու միջեւ հաստատապէս որոշուած էր համբերել մինչեւ անոր մահը, չխռովելու համար իր վերջին օրերը։ Անհատական խորհելու եղանակ մը, որ կ'երեւի թէ մեզի յատուկ է. որովհետեւ ուրիշ ազգեր, իրենց կրօնականներուն վրայ երբէք այդպիսի մեղկ ներողամտութեամբ չեն նայիր։

Եպիսկոպոսներու ծերունի մը, փոխանակ հանգստի կոչելու, Եգիպտոս ղրկեցին իր բարեկամները, կարծելով թէ, այդպէսով իր վերջի օրերը հանգիստ պիտի անցնէ ծերունի Սրբազանը։ Թէպէտ քիչ մը խելքի դէմ է. Եգիպտոսի նման բազմադիմի եկեղեց. պէտքերու կարօտ թեմի մը Առաջնորդ ըլլալ և հանգիստ կեանք անցնել։ ու աղջիկը Իզմիրէն փախցնելով Եւրոպայի ափերուն չրջանն ընել տուիք անոր ու ամէնէն վերջ եկաք հոս պատատեցուցիք Լիւքսէնպուրգի հիւրանոցին մէջ։ Ասոնց ամէնը ընելով նպատակ ունէիք անմոթաբար յուսահատեցնել ձեր տիրուհին ու անոր ճգնաժամերը չահագործելով՝ հետը ամուսնանալ։ Եւ սակայն այն ատիճան զօրաւոր էր ստորնութեան կիրքը ձեր մէջ որ չխորհեցաք թէ անտէր մէկը չէր ձեր զոհը որուն հայրը ու խորթ մայրը օր մը չէ օր մը պիտի թպփանցէին ձեր խորամանկ ծուղակներուն ու ձեռք պիտի անցնէին ձեր օձիքը բոլորովին անակնկալ պարագաներու մէջ։ Ահաւասիկ այս վայրկենիս հասած է քաւելու օրը և հիմա ամէն կողմ խուզարկութիւններ կ'ըլլան ձեր հետքը գտնելու համար։ Եթէ մինակ Բօլամուտինները ըլլային ձեր դատախազները, գուցէ մինչեւ մէկ ատիճան յոյս կրնայիք դնել Օր. Ամէլիի ներողամտութեան վրայ, ու անոր շնորհիւ ազատիլ ձեզ նման ստորին տարրածներու սպասող ազդար պատիժէն։ Եւ սակայն դուք այն ապաշնորհն չէմորած էիք որ ընաւ չխորհեցաք ձեր տիրոջ հեռեւանքը և հիմա երբ ձերբակալուիք, անմէնէն մեծ դատախաղը Ամէլի պիտի ըլլայ ձեր դէմ, երբ տեսնայ որ կասարեալ վատութեամբ խաբած էք զինքը ու անքաւելի դժբախտութեան ենթարկած։

Բարեբախտ ես դարձեալ, ծե՛ր սրիկայ, որ նուիրական անուն մը գործակից ըրած ես քեզ և Ամէլին յարգող անձնուէր մը չուզելով որ անմեղ աղջկան պատիւը աղարտի, կ'ազդարարէ քեզ այս ամէնը ու հակառակ քեզի դէմ զգացած անկարագրելի վրէժխնդրութեանը՝ միջոցներ կը տնօրինէ որ ազատիս քեզի սպասող ազդար պատիժէն ու երթաս ուրիշ կողմէ ընդունիս պատուհասդ։ Նամակովս ներփակ կը ստանաս վեց հատ հինգ ոսկինոց դրամատոմս եւ երկրորդ կարգի ճամբորդութեան տոմսակ մը որ մինչեւ Նիւ Եորք կը տանի քեզ ձրիաբար։ Արժանի չես այս երախտիքներուն և խաւարչտին անկիւններու մէջ սատկիլ էր քեզ սահմանուած պատիժը, բայց ինչ օգուտ որ բախտը կուսակից է քեզ։ Այս երիկուն իսկ պիտի մեկնի չոգենաւը, անմիջապէս կ'երթաս կը նստիս մէջը ու կը հալածես կ'երթաս, իսկ եթէ հոս հան մնանաս, անգամ մըն ալ Ամէլիի քով վերադառնալու փորձեր ընես, պարզ մէկ խօսքովս օձիքդ ձեռք պիտի տաս անմիջապէս ու հետեւանքը չհասկնալու չափ ապուշ չես։ Մի՛ կարծեր որ զիս կը խաբես, նմանը չտեսնուած խստութեամբ հրամայողութիւն կը գործադրեմ ամէն քայլերուդ վրայ և գիտեմ թէ ո՞ր ժամուն ուր կը գտնուիս և ինչպէս կ'անցնես ժամանակդ։ Անմիջապէս շոգենաւ, այս է բարձրագոյն պայմանս որուն պէտք է հպատակիս, ստո՛ր սրիկայ. անօթի պիտի չսատկիս Ամերիկայի մէջ, մի՛ վախնար, թէեւ ծերոջը ձեռքը խածնողը սատկեցնել է սովորութիւնը, բայց ես կ'արգահատիմ քու վրադ ու ամէն ամիս ապրուստդ կը ղրկեմ երբ Նիւ Եորք նստիս ու հասցէդ իմացնես ինձ, Ղալաթիոյ Նամակատունը H. T. սկզբնատառերով փոստ ռէսթանթ ղրկուած նամակով մը։

Մնայելու համար Օր. Ամէլիի, առաջին նամակովս յանձնարարեցի որ ո և է յայտնութիւն չընես անոր այս առթիւ, և հիմա առանց անգամ մըն ալ հիւրանոց երթալու կամ աղջկան հետ երկու խօսք փոխանակելու, պէտք է որ վայրկենաբար մեկնիս եթէ չես ուզեր առարկայ ըլլալ վրէժխնդրութեանս։ Ճամբու ծախք չունիս և երեսուն ոսկին Նիւ Եորքի մէջ երեք ամիս կը բաւէ քեզ ազատիկ կերպով ապրելու, որուն իսկ անարժան ես։ Կրկին կ'ազդարարեմ, մի՛ ստիպեր զիս բռնութեան դիմելու, եթէ առաջին առթիւ խելք չունենար ձեռնարկիդ ապագան նախատեսելու։ Դէթ այս անգամ խաբեմութիւնը անեցիր և դուն հեռացի՛ր որ օրիորդին պատիւը վերահաստատելու միջոցներուն վրայ խորհինք. ո՛վ գիտէ այն ատեն գուցէ դուն ալ արժանանա ներողութեան։ Մեկնելու պահուդ բնաւ մի փորձեր նամակ գրել Ամէլիի ու անոր բան մի՛ հաղորդեր. ո՛չ ալ Ամերիկայէն նամակ ղրկէ անոր. ո՛ւրալ որ ըլլաս, չես կրնար ազատիլ վրէժխնդրութենէս։ Ամէնէն առաջ թշակդ կը կտրեմ և անօթի կը սատկիս Նիւ Եորքի մէջ, ուր չես կրնար երկրորդ տիկ. Բօլամ մըն ալ գտնել որ ծոցին մէջ օձ սնուցանելու միամտութիւն ունենայ։

Վստահ եմ որ այս նամակիս պարունակութիւնը կը գործադրես կէտ առ կէտ ու զայն կարդալուդ՝ անմիջապէս ճամբայ կ'ելլաս։

(Շարունակելի)

ՊԱՐԶ ԽՕՍՔԵՐ

ՍԿԻՒՏԱՐԻ ՔԱՀԱՆԱՆԵՐԸ

Սկիւտարցի ծանօթ Հայ վաճառական մը իր նորածին զաւակը մկրտել տալու համար անցեալ շաբաթ օր իր ընտանեկան պարագաներով կը դիմէ Նոր Թաղի Ս. Կարապետ եկեղեցին։ Քահանաները բացակայ էին։ Նոյն իսկ երթալու քահանան հոն չէր և ո՛ւր երթալն ըսած չէր։ Եկեղեցւոյ պաշտօնեաները կը փութան քահանաներուն տուները, բայց մարդ չեն գտներ։ Նորածին մանկիկը կը բողոքէ իր լացերովը, և ասոր վրայ կ'որոշուի քահանայի փոխառութիւն ընել Ս. Խաչ եկեղեցիէն և Տ. Տաճատ ու Տ. Աբրահամ Հայրերը կը հրաւիրուին դրացի եկեղեցիներ մէջ կատարել նորածինին մկրտութիւնը։ Արարողութեան սարքերն ետքը, Ս. Կարապետի ժամարարը մէջտեղ կ'ելնէ. իրողութիւնը ճիմանալ և այժմ կը պահանջէ որ Ս. Խաչի քահանաներուն վճարուած գումարը ետ առնուի ու յանձնուի Ս. Կարապետի քահանաներուն։ Պահանջումը քիչ մը տարօրինակ չէ՞ գտներ։ Եկեղեցին իր իրաւունքը ստացած է և ժամարար քահանան, որ պարտաւոր էր իր պաշտօնատեղին պապսել, ժողովրդեան հոգեւոր պէտքերը մատակարարելու համար, ի հարկէ կը կրկնցնէ իր իրաւունքը երբ իր պարտականութեանը մէջ կը թերանայ յայտնապէս։ Հետեւաբար, Տ. Տաճատ և Տ. Աբրահամ Հայրերը ամենայն իրաւամբ կրնան ետ չդարձնել իրենց ստացած դրամը։ Թերեւս ասիկա դաս մը ըլլայ բոլոր ժամարար քահանաներուն, որպէս զի գո՛նէ իրենց չահուն համար չթերանան իրենց հոգեւոր պարտականութեանց մէջ։

ՍԻՄԷՈՆ ԾԵՐՈՒՆԻ

(*) Այս գրքոյկին պարունակութիւնը, նոյն ընթերցասան հաւակիրներու կողմէ ղրկուած կարճ գրութիւններ էին՝ ընթերցարանի պէտքը չեղող և անոր յառաջդիմութեան փասին կարծիքներ յայտնող։

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹՈՐԹՈՆԸ — 99

ԳՕՍՔԵՐ

ՈՍԿԻՆԵՐՈՒ ՃԱՄԲՈՒՆ ՎՐԱՑ

ԶԷՊ

ԾՍԿԱՆԴԻՆԱՎԻԱՅԻ ԵՐԱՆԳԷ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԺԱ.

Առաջին առթիւ իրկ զարմանքն ու յուզումը պատեց մասուկարարը. նամակին պարարտնէն դուրս ինկան բացի գրութենէ մը՝ վեց հատ հինգ ոսկինոց դրամատոմս և ուրիշ պաշտօնաթղթեր մը։ Ապշած ծերուկը անմիջապէս բացաւ գրութիւնն ու աչքը անոր ստորագրեալ գրողին անունը հանկնալու բուռն անձկութեամբ. և սակայն խորհրդաւոր բարեկամը հարկ չէր տեսած ստորագրել այս երկրորդ նամակն ալ, որուն գրութեան եղանակն ու ձեւը յայ և նման էր առաջինին։

Ալ կասկած չունէր ծերուկը՝ անուսալի անակնկալներ կ'սպասէր նամակէն, որմէ նուազ ազդուելու կանխահոգութեամբ վայրկեան մը ինքզինք ամփոփեց. հակառակ Ամէլիի հետ ամուսնանալու ծաղրելի տենչին, այնպիսի տարիքի մը մէջ կը գտնուէր, ուր զօրաւոր ցնցում մը կրնար վտանգաւոր հետեւանքներ ունենալ առողջութեանը վրայ. այս մտածումով խրմեց առջեւը դրուած գարեջուրը, քիչ մը ազանգերով. երկրորդ գաւաթ մըն ալ խմեց ու այսպէս կազդուրուելէ ետք ձեռքն առաւ նամակը ուր կարդաց հետեւեալ տողերը։

Գ. Սիմոն

Անակնկալ մը պիտի չըլլայ անշուշտ եթէ իմացնեմ ձեզ թէ, այս պահուս խիստ վտանգաւոր կացութեան մէջ կը գտնուիք և վայրկեանէ վայրկեան կրնաք ձեր օձիքը ձեռք տալ ու պատիժներու ամէնէն սոսկալիին ենթարկուիլ իբր պատուաւոր ընտանիքի մը աղջիկը առեւանգող, իբր խարդախ մատակարար, իբր ոճրագործ, և վատահութիւնը զեղծանող։ Ասոնց ամէնքը աչք առած էիք անշուշտ երբ ձեր բարերարուհիին միակ աղջկան տակր մէկ վայրկեանէն օգտուելով՝ երեւակայական նշանած մը ստեղծեցիք և անփորձ աղջիկը Իզմիրէն փախցնելով Եւրոպայի ափերուն չրջանն ընել տուիք անոր ու ամէնէն վերջ եկաք հոս պատատեցուցիք Լիւքսէնպուրգի հիւրանոցին մէջ։ Ասոնց ամէնքը ընելով նպատակ ունէիք անմոթաբար յուսահատեցնել ձեր տիրուհին ու անոր ճգնաժամերը չահագործելով՝ հետը ամուսնանալ։ Եւ սակայն այն ատիճան զօրաւոր էր ստորնութեան կիրքը ձեր մէջ որ չխորհեցաք թէ անտէր մէկը չէր ձեր զոհը որուն հայրը ու խորթ մայրը օր մը չէ օր մը պիտի թպփանցէին ձեր խորամանկ ծուղակներուն ու ձեռք պիտի անցնէին ձեր օձիքը բոլորովին անակնկալ պարագաներու մէջ։ Ահաւասիկ այս վայրկենիս հասած է քաւելու օրը և հիմա ամէն կողմ խուզարկութիւններ կ'ըլլան ձեր հետքը գտնելու համար։ Եթէ մինակ Բօլամուտինները ըլլային ձեր դատախազները, գուցէ մինչեւ մէկ ատիճան յոյս կրնայիք դնել Օր. Ամէլիի ներողամտութեան վրայ, ու անոր շնորհիւ ազատիլ ձեզ նման ստորին տարրածներու սպասող ազդար պատիժէն։ Եւ սակայն դուք այն ապաշնորհն չէմորած էիք որ ընաւ չխորհեցաք ձեր տիրոջ հեռեւանքը և հիմա երբ ձերբակալուիք, անմէնէն մեծ դատախաղը Ամէլի պիտի ըլլայ ձեր դէմ, երբ տեսնայ որ կասարեալ վատութեամբ խաբած էք զինքը ու անքաւելի դժբախտութեան ենթարկած։

Բարեբախտ ես դարձեալ, ծե՛ր սրիկայ, որ նուիրական անուն մը գործակից ըրած ես քեզ և Ամէլին յարգող անձնուէր մը չուզելով որ անմեղ աղջկան պատիւը աղարտի, կ'ազդարարէ քեզ այս ամէնը ու հակառակ քեզի դէմ զգացած անկարագրելի վրէժխնդրութեանը՝ միջոցներ կը տնօրինէ որ ազատիս քեզի սպասող ազդար պատիժէն ու երթաս ուրիշ կողմէ ընդունիս պատուհասդ։ Նամակովս ներփակ կը ստանաս վեց հատ հինգ ոսկինոց դրամատոմս եւ երկրորդ կարգի ճամբորդութեան տոմսակ մը որ մինչեւ Նիւ Եորք կը տանի քեզ ձրիաբար։ Արժանի չես այս երախտիքներուն և խաւարչտին անկիւններու մէջ սատկիլ էր քեզ սահմանուած պատիժը, բայց ինչ օգուտ որ բախտը կուսակից է քեզ։ Այս երիկուն իսկ պիտի մեկնի չոգենաւը, անմիջապէս կ'երթաս կը նստիս մէջը ու կը հալածես կ'երթաս, իսկ եթէ հոս հան մնանաս, անգամ մըն ալ Ամէլիի քով վերադառնալու փորձեր ընես, պարզ մէկ խօսքովս օձիքդ ձեռք պիտի տաս անմիջապէս ու հետեւանքը չհասկնալու չափ ապուշ չես։ Մի՛ կարծեր որ զիս կը խաբես, նմանը չտեսնուած խստութեամբ հրամայողութիւն կը գործադրեմ ամէն քայլերուդ վրայ և գիտեմ թէ ո՞ր ժամուն ուր կը գտնուիս և ինչպէս կ'անցնես ժամանակդ։ Անմիջապէս շոգենաւ, այս է բարձրագոյն պայմանս որուն պէտք է հպատակիս, ստո՛ր սրիկայ. անօթի պիտի չսատկիս Ամերիկայի մէջ, մի՛ վախնար, թէեւ ծերոջը ձեռքը խածնողը սատկեցնել է սովորութիւնը, բայց ես կ'արգահատիմ քու վրադ ու ամէն ամիս ապրուստդ կը ղրկեմ երբ Նիւ Եորք նստիս ու հասցէդ իմացնես ինձ, Ղալաթիոյ Նամակատունը H. T. սկզբնատառերով փոստ ռէսթանթ ղրկուած նամակով մը։

Մնայելու համար Օր. Ամէլիի, առաջին նամակովս յանձնարարեցի որ ո և է յայտնութիւն չընես անոր այս առթիւ, և հիմա առանց անգամ մըն ալ հիւրանոց երթալու կամ աղջկան հետ երկու խօսք փոխանակելու, պէտք է որ վայրկենաբար մեկնիս եթէ չես ուզեր առարկայ ըլլալ վրէժխնդրութեանս։ Ճամբու ծախք չունիս և երեսուն ոսկին Նիւ Եորքի մէջ երեք ամիս կը բաւէ քեզ ազատիկ կերպով ապրելու, որուն իսկ անարժան ես։ Կրկին կ'ազդարարեմ, մի՛ ստիպեր զիս բռնութեան դիմելու, եթէ առաջին առթիւ խելք չունենար ձեռնարկիդ ապագան նախատեսելու։ Դէթ այս անգամ խաբեմութիւնը անեցիր և դուն հեռացի՛ր որ օրիորդին պատիւը վերահաստատելու միջոցներուն վրայ խորհինք. ո՛վ գիտէ այն ատեն գուցէ դուն ալ արժանանա ներողութեան։ Մեկնելու պահուդ բնաւ մի փորձեր նամակ գրել Ամէլիի ու անոր բան մի՛ հաղորդեր. ո՛չ ալ Ամերիկայէն նամակ ղրկէ անոր. ո՛ւրալ որ ըլլաս, չես կրնար ազատիլ վրէժխնդրութենէս։ Ամէնէն առաջ թշակդ կը կտրեմ և անօթի կը սատկիս Նիւ Եորքի մէջ, ուր չես կրնար երկրորդ տիկ. Բօլամ մըն ալ գտնել որ ծոցին մէջ օձ սնուցանելու միամտութիւն ունենայ։

Վստահ եմ որ այս նամակիս պարունակութիւնը կը գործադրես կէտ առ կէտ ու զայն կարդալուդ՝ անմիջապէս ճամբայ կ'ելլաս։

(Շարունակելի)

ԱՐՏԱՔԻՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՎԵՐՋԻՆ ԿՈՐՈՒՍՏՆԵՐԸ

Եւրոպական թերթերեն

Դէպքերը արագ արագ իրարու կը յաջորդեն թէ՛ Բորթ Արթուրի և թէ Ցէնկի-Հուանկ-Զէնկի չրջանակներուն մէջ։ Ճաթոցիք, եթէ մեծ ճակատամարտ մղելու համար աճապարանք ցոյց չեն տար, չարունակ կը յոգնեցնեն Թշնամին, երկար և տաղտկալի ճամբաներուն վրայ մղոններով տեղեր վազցնելով և ուժասպառ ընելով զայն։ Իրաւ է որ մէկ կողմէն Եւրոպական Ռուսիայէն նոր զօրքեր կը հասնին Բուրբաթքինի, բայց միւս կողմէ եղածները կը տասանորդուին սպանուելով, վիրաւորուելով կամ պատերազմելու անկարող վիճակի մը մէջ դրուելով, այնպէս որ նժարը միշտ հաւասար կը բռնուի գրեթէ Ռուսաց կողմը, և թուական առաւելութիւնը միշտ կը մնայ ճաթոնական կողմը։ Միքտաղին երեք կարեւոր փոխադրանաւերուն կորուստը պատերազմական պարզ միջադէպ մըն էր միայն, որ չէր կրնար վճռական ազդեցութիւն մը ունենալ պատերազմին վրայ։ առ առաւելն կարճ ժամանակի մը համար միայն Բորթ Արթուրի պաշարման գործը առաջ չմղուեցաւ։ Բայց Թոկիօ զգալի մեծ հարուած մը տուաւ Բորթ Արթուրի Ռուս Նաւատորմին, անոր արդէն նիհարցած կամ խոռուած ցանկէն խլելով Բօլթավայի նման կարեւոր զրահաւոր մը, Բեթրոբաւլովսկի հարազատ ընկերը, ջուրին տակը գնաց 750 նաւաստիներով, որոնց գլուխը կը գտնուէր երիտասարդ ծովակալ Ուխթօմսքի, որ Մաքարովի մահէն ի վեր կարեւոր դեր մը կը կատարէր Բորթ Արթուրի ծովային հրամատարութեան մէջ։ Բեթերսպուրկէն դեռ մանրամասնութիւններ հեռագրուած չեն այս դժբախտ ազդարարին վրայ, և Թոքիոյէ հասած լուրերուն հետեւելով է որ Ուխթօմսքի ծովակալն ալ ընկղմուողներուն կարգը կը դասուի։ Վլատիվոսթոքի ռուս նաւախումբն ալ այսուհետեւ չի կրնար չարունակել իր յանդուգն ծովասպառակութիւնը, քանի որ ծովակալ Բամիմուրայի միակ գործն է դէտ կենալ Քորէայի ջուրերուն մէջ, մինչեւ Վլատիվոսթոքի նաւահանգստին մօտերը, վրէժխնդրական մեծ գործը կատարելու համար Սքրիտլովի նաւախումբին գլխուն։

Բօլթավայի անհետանալովը, Բորթ Արթուրի առջեւ ռուսական մեծ զրահաւորներուն թիւը չորսի իջաւ, ենթադրելով թէ երկու-երեք վնասուած զրահաւորներն ալ քիչ շատ նորոգուելով կուուելու կարող վիճակի մէջ եղած ըլլան։ Թոկիոյ վեց մեծ զրահաւորները կը մնան միշտ, եթէ սակայն անոնցմէ մին Հացուզէի վիճակէն չըլլայ բախտին այն մէկ հեղնութեամբը, որով Բեթրոպաւլովսքէն քանի մը օր վերջ ծովուն անդունդը կ'իջնէր ճաթոնական ամէնէն գեղեցիկ ու խոյզ մարտանաւը։

Նաւային ոյժերու այս անհաւասարութեան պայքարը ահա չորս ամիսէ ի վեր կը մղուի Դեղին Ջուրերուն մէջ։ Կացութիւնը հետաքրքրական երեւոյթներ պիտի առնէ ի մօտոյ։ Բեթերսպուրկէ հեռագիր մը ծանոյց լակոնական ոճով մը թէ Պալթիկի Նաւատորմը ճամբայ ելած է։ Ինչե՞ր պիտի անցնին դառնան մինչեւ որ այդ նաւային ռուսական զօրութիւնը հասնի պատերազմին վայրը։ Բնականաբար Թոկիօ ծովուն կողմէ և Օեամա ցամաքի կողմէն անակնկալ յարձակումներու պիտի սկսին Բորթ Արթուրի գործը լմնցնելու համար Պալթիկի Նաւախումբին ժամանումէն առաջ։ Ս. Արեւելեան Պատերազմին կացութեան է՛ն փափուկ և էն թատերական կողմը ահա կ'սկսի ապահովապէս։ Ամէն պարագայի մէջ ճաթոնցիներուն համար նպաստաւոր չէ Բորթ Արթուրի նաւային պաշարման երկարաձգումը։ Թոկիօ պէտք է ազատ ըլլայ։ բացերը ելնելու համար. որովհետեւ Պալթիկի Նաւատորմին և Վլատիվոսթոքի կամ Բորթ Արթուրի նաւախումբերուն միացման ո և է հաւանականութիւնը վնասաբեր ազդեցութիւն կրնայ ընել Ճաբոնի յառաջացած զօրաւոր կացութեան վրայ։

Բայց խնդիր է թէ Բորթ Արթուր պիտի կրնա՞յ դիմանալ արդեօք մինչեւ երկու ամիս ալ, երբ հասնի Պալթիկի Նաւատորմը։ Ռուսներուն համար այս լարեղէպ զուշակութեան չեն հաւատար Ճաբոնցիք, որոնք Բորթ Արթուրի մօտալուտ անկման վրայ բնաւ տարակոյս չունին, և Վերին Հրամատարութեանց մէջ վերջին կարեւոր անուանումներուն նպատակն էր գործերը փութացնել։

Ի նպաստ Ռուսներուն կացութեան փոփոխութեան միակ հաւանականութիւնը Բուրբաթքինի յարձակողական կարողութիւնէն կախում ունի։ Եթէ Ռուս Վերին հրամատարը կարենայ Քայչէուի և Քայբինկի ճամբաները բանալ բուռն յարձակողականով մը, եթէ Բուրբքիի յառաջապահ բանակը պարտաւորուի դէպի Ցէնկ-Հուանկ-Զէնկի ամրացած կեդրոնները քաշուիլ, այն ատեն Բորթ Արթուրի ցամաքային օգնութեան համար յոյս մը կարելի է ունենալ, և ենթադրել թէ Օեամայի կամ Օքուի պաշարող բանակը պիտի գտնուի զօրավար Սթէօսէլի և զօրավար Սթաքէլպերգի բանակներուն կրակին մէջտեղ։ Բայց վերջին լուրերը այսպիսի հաւանականութեան մը կամ ռուսական յաջողութեան մը վրայ չեն անգամ խօսիր։ Եթէ Քայբինկ և Հայչէնկ ճաթոնցիներուն ձեռքը իյնան — և այս նպատակին համար այժմ կը գործեն ճաթոնցիք— այն ատեն զօրավար Բուրբաթքինի կը մնայ Լիաօեանկի բանակցողը պարպել և Մուքտէն քաշուիլ։ յաւէտ իր բախտին և իր միջոցներուն թողլով Բորթ Արթուրը։ Ահա այս պարագային է որ կացութիւնը բոլորովին պիտի կնճռոտի Ռուսաց համար՝ և Պալթիկի Նաւատորմին ալ թերեւս ամենապարանքով ետ կանչուիլը հարկ ըլլայ։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ԷՏՈՒԱՐԴ Է.Ի ԵՒ ՎԻԼՀԵԼՄ Բ.Ի

Բիլի նաւարշաւներուն առիթով, Անգլիոյ թագաւորը այցելութեան գնաց իր Օգոստափառ քեռորդիին, գերման կայսր՝ Վիլհելմ Բ.ի, որուն հիւրը պիտի ըլլայ մէկ քանի օր։ Անգլիական ֆրանսական Պայմանագրութեան կնքուելէն անմիջապէս վերջ Էտուարտ թագաւոր դիտաւորութիւն յայտնեց այցելելու Վիլհելմ կայսեր, ու և է թիւրիմացութիւն բառնալու այդ միջազգային համաձայնութեան մասին, որուն համար թեր ու դէմ կարծիքներ կը յայտնուէին գերման մամլոյն մէջ։ Ռուս և ֆրանսական Զինակցութենէն վերջ Նիքոլա Զարը հարկ տեսաւ նոյնօրինակ այցելութիւն մը տալ գերման կայսեր։

Առաջին օրը երբ Էտուարտ թագաւոր անգլիական ջուրերէն մեկնեցաւ Բիլ երթալու, ուղեկցութեամբ հինգ մարտանաւերու, կառավարական թերթը՝ Սթանտարդ հետեւեալ տողերը կը գրէր։—

«Ո՛րքան որ Ն. Վեհափառութեան Գերմանիա երթալուն գլխաւոր նպատակն է հանդիսատես ըլլալ Բիլի մեծ նաւարշաւին, որ ի յայտ պիտի բերէ նաւային ճարտարութեան մէջ ազգերու մրցումին գեղեցիկ արդիւնքը, բայց տարակոյս չկայ թէ Վեհապետներուն հանդիպումը քաղաքական աշխարհին նկատառութեան և ուշադրութեան ալ առարկայ եղած է։ Ասկէց աւելի գեղեցիկ առիթ մը չէր կրնար երկու Վեհափառ ազգականներուն՝ ողջոյններ փոխանակելու համար։ Երկուքն ալ շատ կը սիրեն ծովը, և իրենց վարժ և փորձ մասնագէտներ հետաքրքրութեամբ պիտի հետեւին ծովարշաւին։ Անձնական տեսակցութեան հաճոյքը պիտի կրկնապատկուի իրենց սիրած մէկ սբորքին ընկերովի վայելմամբ։ Բիլի նաւահանգստին ջուրերը իրենց փափուկ և կանանչ եզերքներով, և ջրանցի գլուխը բնական գունագեղ տեսարաններու մէջ զետեղուած քաղաքով, հիանալի վայր մը կը ձեւացնեն ամառնային արձակուրդի մը համար։ Նաւահանգստին մեծ թումբերը և աւազանները ակնյայտնի նշան են այն փութկոտութեան՝ որով Գերմանիա անձնատուր եղած է հզօր Նաւատորմի մը կառուցման, մինչ Պալթիկը Հիւսիսային Ծովուն հետ կապող ջրանցն ալ համոզիչ ապացոյց մըն է Գերմանիոյ արտաքին վաճառականութեան զարգացման։ Վիլհելմ Բ. իրաւ հայրենասէր Վեհապետ մը պարծանքով պիտի ցուցնէ իր մօրեղբօր յառաջդիմութեան այս պատկառելի յիշատակարանները, և թէեւ Էտուարտ թագաւոր իր հպատակներուն պէս գիտէ թէ արդի աշխարհին մէջ Գերմանիա ի՛նչ մեծ տեղ բռնած է, այսուհանդերձ պիտի գնահատէ դարձեալ իրեն առջեւ պարզուած տեսարանին մասնագիտական նշանակութիւնը։ Մինչեւ Բիլ Էտուարտ թագաւորին զբօսանաւին ուղեկցելու համար որոշուած են մասնաւորապէս այն անգլիական մարտանաւերը, որոնց վրայ հիացում յայտնած է գերման կայսրը անգլիական ջուրերուն մէջ։ Ծովու ճամբով ժամանումմ մը միշտ աւելի գունագեղ է և ազդու քան ցամաքի ճամբով մուտք մը ո և է մայրաքաղաքի մէջ։ Հանդիսատեսներուն յուզումը ստուգիանաբար կ'աւելնայ, երբ մարտանաւերը, հեռաւոր միջոցին մէջ նշմարուելէ վերջ, կը մօտենան, և վերջապէս ողջունող թնդանօթներուն որոտման և մարտանաւերուն փառաւոր և բազմագոյն դրօշազարդութեան միջեւ՝ ողջունուած այցելուն իր տեղը կը բռնէ սպասող ասպնջականներուն մէջ։

«Թէեւ երկու մրցակից ազգերու յարաբերութիւններուն մէջ պատահեցան դէպքեր, որոնց յիշատակը բոլորովին մոռցուած չէ ցարդ, սակայն անաղարտ մնացած է երկու Վեհապետներուն անձնական բարեացակամութիւնը։ Տարակոյս չկայ թէ երկու Վեհապետներուն տեսակցութիւնը կը բանայ ուղղակի կամ անուղղակի ատիճանով մը ազդել միջազգային յարաբերութեանց վիճակին վրայ։ Բայց ամէն պարագայի մէջ կարելի է հաստատապէս գուշակել թէ տեսակցութեան ազդեցութիւնը բացարձակապէս և ուանց վերապահութեան նպաստաւոր պիտի ըլլայ Եւրոպական խաղաղութեան։ Տարակոյս չկայ թէ ինչ ինչ թիւրիմացութիւններ Անգլիոյ և Գերմանիոյ միջեւ պիտի բարձուին այս տեսակցութեամբ, բայց համաձայնութեան ոգի մը ձեւ չի կրնար ամենաթեթեւ չեղում մը իսկ առաջ բերել միւս Տէրութեանց հետ մեր յանձնառութիւններէն։ Բիլի մէջ անցնելիք դառնալիքը չի կրնար բնաւ ամենափոքր ատիճանով մը իսկ փոփոխել ամենապարզ մէկ յօդուածը Ֆրանսայի հետ կնքուած Համաձայնութեան, կամ այլայլել փոխադարձ վստահութեան ոգին որ ներշնչեց այդ բարեկամական կարգադրութիւնը։ Աւելորդ է արդէն ծանրանալ այս բացայայտ ճշմարտութեան վրայ, հերքելու համար Վենացի կարգ մը քաղաքագէտներու այն կարծիքը թէ այդ տեսակցութեան արդիւնքը պիտի ըլլայ փոփոխութիւն մը Լոնտոնի և Բարիզի յարաբերութիւններուն մէջ։ Եթէ երկու Օգոստափառ ազգականներուն տեսակցութեան միջոցին՝ խաղաղութեան նպաստաւոր գաղափարի խնդիրներու մասին ալ խօսք բացուի, ըլլալիք ո և է կարգադրութիւն համաձայն պիտի ըլլայ այն ոգիին որ առաջ եկաւ Նախագահ Լուպէի և Էտուարտ է.ի միջեւ այցելութեանց փոխանակութենէն։ Ուստի կրկին և կրկին կը յայտարարուի թէ Լոնտոնի և Բարիզի մէջ եղած գործը պիտի չվնասուի բանով մը որ կրնայ տեղի ունենալ Բիլի մէջ, և վերջն ալ Պերլինի մէջ։ Այս նախնական և հիմնական պայմանին վրայ՝ հաւանականութեան մօտ կարելիութիւն կայ թէ այս տեսակցութեան իրրեւ հետեւանք փոխադարձ չահ պիտի ունենան Անգլիա և Գերմանիա։ Անգլիական ազգը չատ ուրախ է համաձայնութեան գալու համար աւելի բարեկամական ոգի մը տեսնելով Գերման քաղաքական շրջանակներուն մէջ։»։

*** Վիեննական թերթ մը հետեւեալը կը գրէ.—«Որովհետեւ վերջապէս պիտի գայ այն օրը որ Ռուսաճաթոնական Պատերազմը խաղաղութեան և հաշտութեան գործիք մը պիտի ըլլայ, և եթէ Հաշտութեան Դաշնագիրը ստորագրուի, Մեծն Բրիտանիա և Գերմանիա ըսելիքներ պիտի ունենան, ինչո՞ւ չհետեւցնենք թէ Բիլի տեսակցութիւնը պիտի պատրաստէ այդ դէպքին համբան։»

*** Վիլհելմ կայսրը Հոհենձոլլրն զբօսանաւին մէջ ճաղելէ վերջ, ընդարձակ պարտէզը իջաւ գնդախաղ խաղալու։ Այս պարտէզը հողի գեղեցիկ ընդարձակ տարածութիւն մըն է, Ծովածոցին աջ կողմը, որուն հետ կապուած է երկայն կամուրջով մը։ Պարտէզին մէջ կան շատ մը չահեկան դիտակարաններ, որոնց վրայ աւելցան հանգուցեալ Իշխան Ատալպերթի և Պուսի ծովակալներուն արձանները, որոնց բացումը կատարեց կայսրը։ Պարտէզը զարդարուած է նաեւ Զինաստանէն բերուած թնդանօթներով, հինցած և հիմա այլ եւս անօգուտ հսկայ թնդանօթներ, որոնք սակայն նշանաւոր են իրրեւ հետաքրքրաշարժ առարկաներ։ Ն. Վեհափառութիւն իր զբօսանաւէն պարտէզ եկաւ թեթեւ մակոյկով մը ուղեկցութեամբ իր սովորական թիկնապահներուն, նաեւ երեք այլոյժ փոքրիկ շինիկներու, որոնք չարունակ Ն. Վեհափառութեան շուրջ կը դառնային, և Վիլհելմ կայսր կը շոյէր զանոնք։ Ն. Վեհափառութիւն թեթեւ մոխրագոյն ֆանէլայով էր, և կը կրէր բեճճիս գնդախաղին յատուկ սպիտակ կօշիկներ և սպիտակ կտաւէ գլխարկ մը նեղ սեւ ժապաւէնով մը։ Պարտէզին մէջ սպաներուն և տիկիններուն հետ պահ մը խօսակցելէ վերջ, գնդախաղին հրապարակը գնաց, որուն եռեւը թելի սեղան մը զարդարուած էր։ Պարտէզին մէջ կան եօթը բակեր, խիճերով և կոպիճներով ծածկուած և հիանալի կերպով մաքուր պահուած։ Կայսրը և Օր. Տիք կը խաղային իրենց մրցակից ունենալով Օր. Ֆօն Կրապա և Հէռ Ֆօն Վէսթէրքամբ։ Խաղավայրին երկու ծայրը կեցած էին մէյ մէկ նաւային զինուոր, որոնք գնդակները վեր կ'առնէին և կը յանձնէին։ Ն. Վեհափառութիւն ա՛նքան ախուժով և եռանդով կը խաղար որ իր մրցակիցները չատ յոգնեցուց։ գնդակ գնդակի ետեւէ կը նետէր, և մրցակից օրիորդը ու պարոնը չէին կրնար հանիլ, և ասստիկ քրտնած էին։

Այս տաժանալից գնդախաղէն վերջ Ն. Վեհափառութիւն Ծովակալի համազգեստ հագնելով կայսերական Եօթ Բլիւպ գնաց, և իր ձեռքովը բալխեց նոյն առաւօտեան նաւարշաւին մէջ չահողներուն մրցանակները։

*** Վիլհէլմ կայսեր Հոհենձոլլրն գեղեցիկ զբօսանաւը տեսնելու արժանի չոգենաւ մըն է։ Երեք տարբեր տեսակ փայտերէ չինուած է։ Կայսեր մասնաւոր սենեակները գրեթէ համակ վարդափայտէ են, կաղնեփայտէ են իր թիկնապահներուն սենեակները, իսկ մահոգենին գործածուած է իր սպասաւորներուն յատուկ սենեակներուն համար։ Ամպհովանիի մը տակ կը գտնուի Ն. Վեհափառութեան գրադարանը, որուն մէջ կան քանի մը անգլիերէն գիրքեր, կողքերուն վրայ լատիներէն գրուած.— «Ի մատենից Վիլհէլմ Բ.ի»։ Այդ անգլերէն գիրքերուն մէջ կան «Արտառոց Ճանքին», «Ոսկեդարը», «Այսօրուան Գերման կայսրութիւնը», «Թիպէթ և Զինական Թուրքաստան»։ Պատերը զարդարուած են ընտիր պատկերներով, և պղնձի վրայ քանդակուած է սիրուն օրիորդ մը որ գաւաթ մը շամբանիա վեր կը բարձրացնէ։ Գաւաթին մէջ կողմը գրուած է.—«Ցաւ մեր կեղծ բարեկամներուն»։ իսկ միւս կողմը.— «Եւ շամբանիա մեր ճշմարիտ բարեկամներուն։»։ Ն. Վեհափառութեան աշխատութեան սենեակը չատ կոկիկ է. պատերուն զարդարանքը չատ պարզ է, բոլոր կարասիները վարդափայտէ են, բազմոցները և թիկնաթոռները կապոյտ պատառով ծածկուած։ Պատուհանին մօտ է դրասեղանը, կանթեղներն հեռաձայն և ուրիշ պիտանի գործիքներ պատրաստ ամէնքն ալ։ Գորգը մութ կարմիր է։ Սենեակին աջակողմը կայ Վիքթորիա թագուհիին խոշոր կենդանագիրը։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՌՈՒՍԿԱՆ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՀԱԲՈՆԱԿԱՆ ՆՈՐ ՅԱՂԹՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԵՔ ԿԻՐՃԵՐ ԳՐԱՒՈՒԱԾ

ՌՈՒՍԻՔ ԿԸ ՆԱՀԱՆՋԵՆ

ԹՕՔԻՕ, Ցնս. 28. (Պաcսօնական).—Թաքուչանի բանակը ամսոյս 27ին վեց ժամուան կատաղի ճակատամարտ մը վերջ, գրաւեց Ցէնչուլինի կիրճը, Սիու—եէնի հիւսիս—արեւմտեան կողմը 23 մղոն հեռու։ Թշնամին, որ 5 վաշտ հետեւակազօրքէ և 2 գունդ հեծելազօրքէ կը բաղկանար 16 թնդանօթներով, անկարգութեամբ փախաւ դէպի Թօմուչինկ։ Մեր կորուստները են 100 սպանեալ և վիրաւոր։

ԲԵԴԵՐՍՊՈՒՐԳ, (Պաcսօնական).—Զօր. Բուրբաքինի երէկի թիւով մէկ հեռագիրը կ'ըսէ.— Ամսոյս 26ին ճաթոնական զօրքերը յարձակողականի սկսան մեր ճակատի յառաջապահ զօրաց դէմ, որոնք Ցէնչուլինի, Մաուուլինի և Տալինի կիրճերուն առջեւի գագաթին վրայ կը գտնուէին։ Ցնս. 26ի իրիկունը մեր յառաջապահ զօրքերը Վանտիա—Բէնծայէ դէպի Տալինի կիրճը ետ մղելէ ետքը, ճաթոնցիք շարունակեցին իրենց յառաջխաղացութիւնը մեր դիրքին դէմ նոյն կիրճին մէջ։ Մեր յառաջապահները ժամանակ մը դէմ դրին ճաթոնական կիսաբաժնին, որ երեք հրետանիներով կը յառաջանար, բայց տեսնելով որ ուրիշ զօրքերէ պաշարուելու վտանգին մէջ են, ետ նահանջեցին։ Մեր հետազօտութիւնները հաստատեցին թէ Հարաւի ճաճառական բանակին զօրքերուն մէջ մասը յառաջ կը խաղան դէպի հիւսիս—արեւելք Զօր. Բուրբաքինի բանակին հետ միանալու համար։ Կէս օրէն տեղեկագիր մը առնուեցաւ ծանուցանող թէ մեր հեծելազօրքը Սիոէնչոյէնի մէջ բուռն ճակատամարտ մը սկսաւ թշնամիին հետ։ Առնուած բոլոր տեղեկութիւններէն կ'երեւի թէ Մանչուրիոյ ռուսական բանակին դէմ քալող ճաթոնական ոյժերը 8 կամ 9 զօրաբաժին հետեւակազօրք և քանի մը կիսաբաժին պահեստի են, զորս ճաթոնցիք այժմ առաջին գծին վրայ յառաջացուցած են։

Զօր. Սախարովի մէկ հեռագիրը, Այան Եամէնի մօտ (Ցէնկ Հուանկ Զէնկի հիւսիս—արեւելեան կողմը) ռուսական ջոկատի մը կատարած հետազօտութեան վրայ ամբողջացուցիչ մանրամասնութիւններ տալով, կ'ըսէ.— Թշնամիին յառաջապահներուն գրաւած ամրութիւնները մեր թնդանօթներուն կողմէ բոլորովին քանդուած ըլլալով, թշնամիին թնդանօթները համակերդրան կրակ մը բացին մեր հեծեալ հրետանիին վրայ։ Այս թնդանօթաձգութեան մենամարտին մէջ մինչ ուենեցանք 8 սպանեալ և 20 վիրաւոր։ Թշնամիին գլխաւոր ոյժերուն գերակշռութեան պատճառաւ, մեր զօրքերը կրակը դադրեցուցին։ Այն ատեն թշնամին յարձակողականի սկսաւ մեր աջ կողին դէմ, բայց յարձակող վաշտը փախցուց մեր արձակաղէններն ու խաղախները, մեծամեծ կորուստներ կրել տալով անոր։ Թնդանօթի կռիւը մինչեւ իրիկուան ժամը 9 տեւեց։ Մեր արձակաղէններու կրակը կասեցուց թշնամի հետեւակազօրաց յառաջխաղացումը։ Ռուսաց կորուստներն են 7 սպայ թեթեւապէս վիրաւորուած, 26 զինուոր սպաննուած և 53 վիրաւորուած։ Թշնամիին կորուստները մեծ են։

ՎԻԵՆՆԱ.—Բորթ Արթուրի նաւատորմը այս Շբ. առտու երկրորդ փորձ մը ըրաւ փախչելու։ Երկուստեք ծանր կորուստներ եղան։ Ռուսերը ի վերջոյ ետ դարձան նաւահանգիստ։

—Ճաթոնցիք գրաւեցին Ցէօնսիւլինի, Տալինի և Մաուուլինի կիրճերը։ Ռուսք նահանջեցին։

ՔԱՑԲԻՆԿ.—Լիաօեանկի վրայ քալող ճաթոնական բանակին թիւը 150,000 հոգի է։

ԼՈՆՏՈՆ.—Օտար զինուորական կրցողները Բորթ Արթուրի առջեւ ճաթոնցիներուն վերջերս չինած ամրութիւնները աչքէ անցնելով, մեծապէս գնահատեցին։

ԲԵԴԵՐՍՊՈՒՐԳ.— Պալթիկի նաւարժէնին հրամատար ծովակալ Էնկուիստ, նախընթաց օր, Բեգերհոֆի պալատան մէջ Զարին կողմէ մասնաւոր ունկնդրութեան մը ընդունուելէ վերջ, Քրոնչթատ ուղեւորեցաւ։

ԶԻՆՈՒ.—Բիւթէր կը ծանուցանէ թէ ամսոյս 24ին Բորթ Արթուրէ մեկնող Զինացիներ կը ծանուցանեն որ ամսոյս 23ին միայն 4 զրահաւոր, 5 յածանաւ և մէկ քանի թորփիլանաւ դուրս ելան նաւահանգիստէն։ Երեք թորփիլանաւ ծանրապէս վնասուած, նաւահանգիստ դարձան. ո՛չ մէկ ռուս մարտանաւ ընկղմած է։

ԼՈՆՏՈՆ.—Տէյլի Թէլէկրաֆի կը հեռագրուի Թոքիոյէ թէ Մարչալ Օեամա և իր սպայակոյտին պետ Զօր. Քոտամա Ցուլիս 6ին պիտի մեկնին Մանչուրիա։

ԲԵԴԵՐՍՊՈՒՐԳ.—Բորթ Արթուրի ռուսական նաւաբաժնին ձախողուածին վրայ տակաւին պաշտօնապէս անտեղութիւն կը տիրէ։ Սակայն ծովային նախարարութեան պաշտօնատարներէն ոմանք կ'ըսեն թէ լուրը ճիշդ է, ինչպէս նաեւ ճիշդ է քանի մը ռուսական մարտանաւերու կորուստը։

—Ռուսական Ա. զօրաբանակը Ցուլիսի սկիզբը պատերազմին վայրը պիտի մեկնի, Զօր. Մէյէնտորֆի հրամատարութեամբ։

ԼՈՆՏՈՆ.—Քանի մը հեռագիրներ կը ծանուցանեն թէ ռուսական յառաջապահներ ետ մղուած են Ցէնկ-Շիուլինկի մէջ, Սիու-Ենի հիւսիսային կողմը։ Ուրիշ հեռագիր մը կ'ըսէ թէ ռուսական կարեւոր ոյժեր յաղթուած են Սիու-Ենի մօտ։

—Հեռագրական Լաֆան Գործակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ կարեւոր ընդհարում մը տեղի ունեցած է Ցուրինկ-Զուի մէջ։ Բորթ Արթուրէ 14 քիլոմէթր հեռու։ Մանրամասնութիւնք կը պակսին։

ՀԱՄՊՈՒՐԳ.—Էտուարտ թագաւորը այսօր Համպուրգ հասաւ։

ՎԻԵՆՆԱ.— Կոմս Կոլուխովսքի այսօր Բարիզ ուղեւորեցաւ։ Տեսակցութիւն մը պիտի ունենայ Մ. Տելքասէի հետ և ապա Վիդէլ պիտի երթայ։

ԲԱՐԻԶ.—Մ. Լուպէ, այսօր, իր ներկայութեանը ընդունեց Ցունաստանի թագաւորին անդրանիկ որդին՝ Քոնսթանթէն իշխանը։

«ՄԱՆԶՈՒՄԻ»Ն ԿԸ ԾԱԽՈՒԻ Պ.ՕՅԻՔՍԷՐԷՅԻ Նաւամատոյցին մօտ ջրավաճառ և ծխավաճառ Ցակոբ աղայի խանութը և ենի Մանալէի նաւամատոյցին մօտ ջրավաճառ և ծխավաճառ Սարգիս աղայի խանութը։

ԲԱՐԻԶԻ ՊՕՐՍԱՆ

BOURSE DE PARIS

29 Ցունիս 1904

Ֆրանս. 3% Français)	97	90
Ռէժի (Tab. Turcs)	381	—
Օսմ. Միացեալ (R. Nv. Unif.)	86	32
Երկաթուղի (Lots Turcs)	123	—
Պանք Օթթ. (Banque Ott.)	585	—
Թրանսվալ (Transvaal)	104	—

Կարդալ Մանմուտ Փաշա, Խ. ՖԷՍՃԵԱՆ դեղարանի ծանուցումը Դ. երեսը։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԸ երէկ գումարուեցաւ Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր և ատենապետութեամբ Վսեմ. Տիգրան էֆ. Եուսուֆեանի։ Ներկայ էին Սէթեան, Ասլանեան և Տ. Ներսէսեան էֆ.ները։

Ժողովը նախ զբաղեցաւ առաջնորդական վիճակներէ ոմանց եկեղեցական և թեմական խնդիրներով, և կարեւոր անօրինութիւններ ընելով որոշեց այս մասին պատ ու պաշտօնը ի գործ դնել։

Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան առաջարկին համեմատ, Ժողովը Հոգաբարձութեան անդամ կարգեց Ասլանեան Ցարութիւն էֆէնտին։

Ուսուցչաց Օգնութեան Մնաուկի Հոգաբարձութիւնը մատուցած էր Սրմաուկին հաշուեցոյցը և կը յայտնէր թէ նախնական դրամագլուխը կազմելու սահմանուած 300 ոսկին ամբողջացած ըլլալով, Հոգաբարձութիւնը պիտի կարենար իր տրամադրելի միջոցներուն համեմատ ի գործ դնել կարելորը։ Ժողովը գոհութեամբ լսեց Հոգաբարձութեան աշխատութեանց արդիւնքը և որոշեց քաջալեր կարդալ իր աշխատութիւնները չարունակելու համար։

Ժողովը որոշեց Կիւմիւեան վաղջի Ցանձնաժողովին տալ պէտք եղած հրահանգը վաղջի վերածելու համար այն միւլք կալուածները որոնք հանգուցեալին վաղջիին համաձայն դրամի փոխարէն առաջարկուած էին։

Տնտեսական Խորհրդոյ առաջարկութեան համեմատ արտօնեց Գումգաբուի դուրսի եկեղեցւոյ սեփական պարտէզի մը վաճառումը, արդիւնքովը հասութաբեր կալուած մը գնելու պայմանաւ։

Սելանիկի ազգ. Հոգաբարձութեան առաջարկին վրայ, որոշուեցաւ արտօնել զինքը եկեղեցւոյ և վարժարանի չինութեան համար պակաս գումարը հանգանակելու։

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՀԱՅՐԸ այսօր Ղալաթիոյ եկեղեցին իջնալով ներկայ պիտի գտնուի ժամերգութեանց և պիտի քարոզէ։ Ն. Սրբազնութիւն յետոյ պիտի նախագահէ տեղի ունենալիք վարժարանական հանդէսին։

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ Հոգաբարձութեան ատենապետ Պատրիկ էֆ. Կիւլպէնկեան երէկ ընկերակցութեամբ Մարուգէ էֆ. Իբրանոսկանի և Տիկնանց Խնամակալութեան անդամներէն Տիկ. Վսեմ. Զարեհ Տիլպէրի, Տիկ. Ց. Գարամանեանի և Օր. Միւհէնտիսեանի, հրապարակ ելաւ ծանօթ վաճառատուներէ ճերմակեղէն և կերպասեղէն հաւաքելու Հիւանդանոցին համար։

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ Խորհուրդը երէկ նիստ չգումարեց անդամներուն բացակայութեանը պատճառաւ։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ Պատ. Փոխանորդ Տ. Գէորգ եպիսկ. Երէկեան առջի օր Ատրիէի Պաշտօնատունը երթալով տեսակցութիւն մը ունեցաւ Կրօնային գործոց տեսուչ Զիվէր պէյի հետ՝ Երուսաղէմի վանքին վերաբերեալ խնդիրներու մասին և Տ. Ցարութիւն Ս. Պատրիարքին մէկ նամակը յանձնեց՝ Դատական Բարձր. Նախարարին ուղղեալ։

ԲԱԲԵՐԴԻ նորընտիր առաջնորդ Տ. Գէորգ վրդ. Իբրանոսեանի պաշտօնը հաստատող Կայս. Պէրատը չնորհուած ըլլալով, Պատրիարքարանէ Բաբերդ պիտի ղրկուի։

ՇԱՏԱԽԻ (Վան) Տ. Մխիթար քահանայ այրիացած ըլլալով փափաք յայտնած է կուսակրօն քահանայ ձեռնադրուիլ իբրեւ միաբան Լիմ անապատի։ Տ. Սահակ եպս. խնդրած է Պատրիարքարանէն որ արտօնութիւն տրուի յիշեալ քահանային։

Տ. ՄԿՐՏԻՉ Արքեպս. Վեհապետեան ինչպէս գրած էինք, կիրակի օր (20 Ցնս.) Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ Էյուպի Ս. Աստուածածին եկեղեցիին մէջ։

ԳՈՆԵԱՑԻ ՃԷՆՆԵԱՆ վարժարանին ամաւերջի հանդէսը տեղի ունեցաւ Ցունիս 11ին ուրբաթ օր։ Հանդէսին կը նախագահէր Բրօֆ. Արմենակ էֆ. Հայկազեան և հանդիսավարը գրաւուած էր ամբողջ Հայ և օտարազգի հրաւիրեալներով։ Այս տարուան չըրջանաւարտներն են. Պ. Պ. Գէորգ Տ. Սարգիսեան (Գոնեացի), Զարեհ Գաղջեան (Ագչէհիրցի)։ Ստեփան Եայիեան (Կեսարացի), Վահան Հազբրեան (Աֆիոն-Գարահիսարցի) և Տիգրան Մանիսաճեան (Ամասիացի)։

Կ. ՊՕԼՍՈՅ ՀԱՅ-ԲՈՂՈՔԱԿԱՆԱՑ «ԱՂԲԱՏԱԽՆԱՄ»ԻՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐԸ

Այս օրերս պատիւ ունեցանք ստանալու Աղքատախնամ մարմնոյ մը տեղեկագիրը որմէ կը քաղենք հետեւեալ չահեկան տեղեկութիւնները.—

Բերայի Հայ Բող. եկեղեցւոյն չըրջանակին մէջ գտնուած տեղացի և գա-

տառացի աղքատաց և հիւանդներու դիմումները պատճառ եղած են որ քանի մը տարի առաջ «Աղքատախնամ մարմին» մը կը կազմուի Բերայի Հոգաբարձութեան կողմանէ, ընդ հսկողութեամբ Հայ Բող. Ազգապետ Վսեմ. Յակոբ էֆ. Պոյաճեանի։

«Աղքատախնամ»ին ժրաջան անդամներն են Պատ. Տեարք, Գարեգին Ղ. Գունտուրաճեան, Մ. Ճիլաճեան և Հ. Պ. Մատթէոսեան, որոնք ամէն կարելի եղած միջոցները գործածած են բարեսէր անձերէ նպաստ ընդունելու և զայն բաշխելու չքաւոր ընտանեաց, անտէր որբերու և տառապեալ հիւանդներու որոնք կը գտնուին Կ. Պոլսոյ մէջ։

Տեղեկագրին թուականները այլէ անցնելով՝ կը տեսնենք թէ՝ 1897-1899 Աղքատախնամ մարմինը մարդասէր անձերէ ստացած է 4311 դ.կն. որուն վրայ աւելցնելով գանձանակի հասոյթը, 6064 դ.կն.ի ուշագրաւ գումարը կ'ունենանք, համագումարն 10,375 դ.կն. իբր մուտք, իսկ ելքին կողմը նշանակուած կը գտնենք մուտքէն աւելի բարձր գումար մը, 10,511½ դ.կն., որ բաշխուած է չքաւոր ընտանեաց տան վարձքի, վառելանիւթի, բազմաթիւ հիւանդներու դեղի ու այլ խնամքի և մեռելներու թաղման ծախքերու համար։

1899-1900ի հաշուեցոյցը կը ցուցնէ թէ «Աղքատախնամ»ը ստացած է 7881½ դ.կն. և ծախսած է ճիշդ նոյն գումարը, միեւնոյն բարի նպատակաւ։

1901-1903ի հաշուեցոյցը աւելի քաջալերական և ուրախարար է։ Մուտքին կողմը կը գտնենք 13,175¼ դ.կն.ի գումար մը, որուն կէսէն աւելի Բերայի Հայ-Բողոքական ժողովրդեան աղքատաց պնակի հասոյթներէն է։

Ուշագրաւ իրողութիւն մըն է սա պարագան թէ՝ նուիրատուաց ցանկերու մէջ ամէն տարի նշանակուած կը գտնենք միեւնոյն անձանց անունները, որով յայտնապէս կերեւի թէ՝ կարգ մը բարեսէր անձինք իրենց համար մեծ պարտականութիւն համարած են օգնել կարօտեալներուն և հիւանդներուն։ Երանի՜ թէ Հայ համայնքին մէջ ընդհանրապէս աղքատ կարօտեալներու օգնութեան ձեռք կառկառելու ազնիւ զգացումը և բարի տրամադրութիւնը։

Բաղցր է մեզ հաւատալ թէ բարեսէր անձանց թիւը հետզհետէ պիտի բարձրանայ և Պատ. Գարեգին Ղ. Գունտուրաճեան որ ա՛յնքան ժրաջանութեամբ, խոնարհութեամբ և ժպիտներով կը դիմէ ամէն կողմ, և իր անուշիկ լեզուով կը խնդրէ օգնութիւն մարդասէր անձերէ, ալ աւելի պիտի քաջալերուի այդ Աստուածահաճոյ բարի գործին մէջ։

Ս. ՄԱԿԱՐԵԱՆ

ԼԱՅՏՆԻՔ

Երկուշաբթի Պէշիքթաշի Ս. Աստուածածնայ եկեղեցիին մէջ կատարուեցաւ Տէր Հայրեակեան Լեւոն էֆ.ի ամուսնութիւնը Օր. Մարգարէի Շաքարեանի հետ, կնքահայրութեամբ Մ. էֆ. Շիրինեանի։ Հանդէսին կը նախագահէր Տ. Եղրաս վրդ. յրջապատուած Տ. Տ. Տիրայր, Մարկոս և Վրթանէս վարդապետներէ, քահանաներէ ու դպիրներէ։ Տ. Տիրայր վրդ. ամուսնութեան խորհուրդը բացատրեց հակիրճ քարոզով մը, ուրկէ ետք հարսնեւորները Շաքարեանց բնակարանը առաջնորդուեցան և նորապակ ամոլը ընդունեց ներկայից չնորհաւորութիւնները։

ՏՕՔԹ. ՅՈՎՍ. Տ. ՍՏԵՓԱՆԵԱՆԻ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐՆ

Մանչերու թշնամին, գին 5 ղրուշ։ Կէս-Բժշկական Խօսակցութիւններ, գին 5 ղրուշ։

Դիմել Պալենց Գրատուն, Կ. Պոլիս, կամ Հեղինակին՝ Պարտիզակ։

ԴԱՆԲԼ ՓՈՂՈՑԻՆ ՈՍԻՐԸ

Թարգմանեց

ԺԻՐԱՔԸՐ ՇԻՐՍ. ՆԱՑԻ

Ի.

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՍՐԱՀԸ

—Միլօրտ, ըսաւ Սուֆլար ցած և սուլող ձայնով մը, որուն մէջ անողոք տեսակութիւն մը կը պայթէր, Միլօրտ, որ երկիցս ձերբակալեց զիս, Սուֆլարը, որ կը համարձակի առանձին գալ հոս դարձեալ ձերբակալելու համար զիս, և որ չի յիշեր թէ զինքը սպաննելու երդում ըրած եմ...։

Ցետոյ, խօսքը Լըսաժի և Միքոյի ուղղելով,—Միւսները թող հեռանան, ըսաւ։ Մենք երեքս չուտով կը լմնցնենք։ Եւ յետոյ ես կը փափաքիմ իմ ձեռքովս տեսնել այս գործը։ Թող մարդ չշարժի։ Անոր և իմ միջեւ մենամարտ մըն է սա։ Կ'ուզեմ ապացուցանել իրեն որ Սուֆլար մարդուկ մըն է։

Լըսաժ և Միքօ քանի մը քայլ նահանջեցին։ Միքօ տխրօրէն ժպտեցաւ։ Էօժէնի Ալիէդ անոր մօտեցաւ և ականջէն վար ըսաւ։

—Էհ, յուսամ որ Միլօրտի դանակին տակ պիտի իյնա՞ս, թշուառական։

—Թերեւս այդ կերպով աւելի սոսկալի ու ամօթալի մահէ մը պիտի ազատի պատասխանեց Միքօ այնպիսի արտայայտութիւնով մը որ դողացուց գեղանի խարտիւղին։

Միլօրտ կը դիտէր և միտ լուութիւն կը պահէր։ Իր կեանքը զոհած էր համոզուած ըլլալով որ եթէ Սուֆլարի յաղթէր, անոր երկու ընկերներուն դանակին տակ պիտի իյնար խկոյն։ Ուստի այլեւս մէկ նպատակ միայն ունէր, առիւծի մը պէս կռուիլ ո՛չ թէ ինքզինք ազատելու, այլ սպաննելու համար։

—Օ՜ն, ըսաւ Սուֆլար առաջանալով Միլօրտի վրայ, որ անկիւն մը կրթնած էր, միտ անխօս ու հանդարտ, պաշտպանէ՛ ինքզինքդ, բայց կ'ուզեմ կախուիլ եթէ սա շեղբը չի խօթիր կուրծքիդ մէջ։

—Կախուիլ ո՞չ, կախաղանէ ելնել այո՛, պատասխանեց Միլօրտ ակնարկը միշտ իր թշնամիին վրայ սեւեռած։

Այս սպառնալիքը զայրացուց Սուֆլարը, որ ոստում մը ըրաւ դէպ ի Միլօրտ։ Բայց ստիպուեցաւ նահանջել տեսնելով որ իր դէմքէն քիչ հեռու կը փայլէր Միլօրտի դանակը և պարտաւորուեցաւ ծայրայեղ զգուշութեամբ խոստովանիլ որ իր գործը մենամարտի այս տեսակին մէջ իրեն չափ զօրաւոր մէկու մը հետ էր։—Գիտէ դանակը գործածել, մտրոյց պաշտպանողականի վրայ մնալէն զայրացած։

—Քիչ մը, պատասխանեց ոստիկանը։

Սակայն, հինգ կամ վեց բախումէ ետքը, Սուֆլար իր ատելութեան կոյր բնազդին միայն ունկնդրելով, պիտի խոյանար իր հակառակորդին վրայ, վտանգին անտարբեր և խելքը միաքը վրէժխնդրութեան ծարաւը գոհացնելու տուած, երբ Ֆիֆի Վօլար երեւցաւ յանկարծ պզտիկ դրան առջեւ ուրկէ փախած էր, ժժգոյն, շնչասպառ, անպատկառ։

—Ոստիկանութիւնը, պոռաց։

Ցետոյ յանկարծ դուռը վրայէն գոցելով, խոյացաւ մինչեւ սեղանը, որուն վրայ դրուած էին աշտանակներն և ոտքի հարուածով մը գետին տապալեց զանոնք։

Նոյն միջոցին, կրկնակի հարուածներով կը զարնէին իր գոցած դրան և հասարակաց սրահին հետ հաղորդակցող դրան։ Սրահին մէջ երգերն ու ծիծաղները դադրած էին կարծես դիւթաբար։

—Դուռները պիտի խորտակեն, չո՛ւտ, հոսկէ, պատին տակէն, պոռաց Ֆիֆի։

Սրահին խորունկ մթութեան մէջ երրորդի մը կողմէ ընդունելի են, այս երրորդ անձին կողմէ ջնջուելու են վերոյիշեալ պայմաններուն համաձայն։

Բ. բաժանում.— Բացառիկ կնիքներ (Ֆէվզիլատ տամղա)

Յօդ. 32.— Իստրև նշանակուած թուղթերու և մուրհակներու դրոշմաւորքը, դրոշմթուղթի տեղ, բացառիկ կնքմամբ ալ կրնայ վճարուիլ։

1. Սատացագիրերը և անդորրագրերը։
2. Զէքերն և վճարման հրամանները։
3. Մակարանի և առեւտրական պօրտրօները։
4. Նօթաները և հաշուեցոյցները։
5. Հաշուեթուղթերը և ընթացիկ հաշիւները։
6. Աւանդի մուրհակները (էմանեք սեՌեՏտրի)։
7. Երկաթուղիներու իմուխապէրները և բեռնագիրները (նագլիյէ վարագասը)։
8. Ճամբորդներու չոգենաւային տոմսերը։
9. Մանիֆէսթօները, Բոնէմանները, և նաւուղէքի պայմանագիրները։
10. Մավոնաներու վրայ բեռցուած հակերու ցուցակները։
11. Ապահովագրական պայմանագիրները և անոնց մէջ մուծուած փոփոխութիւնները (ավրնան)։
12. Ազդերը եւ ծանուցումները։
13. Այն ամէն տեսակ տպուած թուղթերը որոնք կրնան վերը յիշուած պաշտօնաթուղթերէն մէկուն կարգը դասուիլ։

Յօդ. 33. — Բացառիկ կնիքները (Ֆէվզ-էլ-ատէ տամղա, estampille) 2, 5, 10, 20 փարանոցներու համար կարմրագոյն և 1, 2, 3, 5 և 25 ղրուշնոցներու համար կապոյտ պիտի ըլլան։ Դրոշմատուրքը կանխիկ կ'առնուի 5 % զեղչով։ Բացառիկ կնիք դրոշմել տալու համար խնդրանքները Հանրային Պարտքի Թողեալ հասոյթներու վարչութեան կողմէ ձրի հայթայթուած պօրտրօներու վրայ պիտի գրուին և 9դ յօդուածին 36դ թիւին համաձայն դրոշմուելով, նոյն Վարչութեան պիտի մատուցուին։

Յօդ. 34.— 20դ յօդուածին պայմաններուն համաձայն ապահովագրական ընկերութեանց կողմէ դրոշմատուրքներուն վճարուած ըլլալը ապահովագրական բոլիսներուն և համանման թուղթերուն վրայ պիտի նշանակուի Հանրային Պարտքի Թողեալ հասոյթներու Վարչութեան կողմէ գունաւոր մասնաւոր կնիքով մը և «դրոշմատուրքը ընկերութեան կողմէ վճարուած են» արձանագրութեամբ։

Օտար երկիրներու մէջ հրապարակ հանուած և 21 ու 22դ յօդուածներուն մէջ յիշուած բաժնեթուղթերէն և պարտաթուղթերէն առնուելիք դրոշմատուրքերուն վճարած ըլլալը Պոլսոյ լրագրաց միջոցաւ պաշտօնապէս պիտի հրատարակուի նոյն Վարչութեան կողմէ, և այս հրատարակութիւն կնքման տեղը պիտի բռնէ։

(Շարունակելի)

Ս. ՓՐԿՉԻ ՀԻԻԱՆԴԱՆՈՑ

Գոսովայի նահանգին անտառաց քննիչ հանգուցեալ Միհրան էֆ. Դաբամաճեանի յուշարկաւորութեան աւարտիւ փոխան ծաղկեպսակի մէկ օսմ. ոսկի նուիրած են Հիւանդանոցին իր քեռորդիքն Մեծ. Լեւոն և Հրաչեայ էֆէնտիք Նշապաճեան։

—Հոգաբարձութիւնն չնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ՝ Ազն. Դրիգոր Խան Շամամճեան բարեհաճած է ինքնաբերաբար 66 եարտա չայագ նուիրել Հիւանդանոցիս, Որբանոցի տղոց պահեստի զգեստ չինուելու համար, ձեռամբ Տիկնանց Պատուարժան Խնամակալութեան։

Կարդալ Դ. երես
ՇԵՐԱՄԻ ՀՈՒՆՏԻՆ ԱԶԳԸ

ԱԶԴ

Ըստ խնդրանաց գիւղիս քահանային և բարեպաշտ ժողովրդոյ՝ Սկիւտարի Նոր Թաղի Ս. Կարապետ եկեղեցւոյն բարեխրատ քարոզիչ Դեր. Տ. Ներսէս Ծ. Վ. Դանիէլեան հանդերձեալ է յառաջիկայ կիրակի, Յունիս 16, Ս. Պատարագ մատուցանել և իր հոգեշունչ քարոզով մխիթարել գիւղիս ժողովուրդը։

Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ

Ատենադպիր Ատենապետ
Ց. ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ Պ. ԿԱՄԱՑՈՒԿԵԱՆ

Ալեմտաղի, 14 Յունիս 1904

Կարդալ Դ. Երես «Իւնիոն»
Ապահովագրական Ընկերութեան ազդը

ՆԵՐՔԻՆ

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ԱՒՍՏՐԻԱ.—Արտաքսուած պատուիրակութիւնը առջի օր Վիեննայէն դարձին Կայս. Պալատ գընաց։ Պատուիրակութեան պետ Զօր. Շաքիր փաշա, Վեհ. Սուլթանին մատոյց Ֆրանց-Եօզէֆ Կայսեր մէկ ինքնագիր նամակը։

*** Աւստրիոյ-Հունգարիոյ Կայսրը Սէնթ Էթիէնի մեծ խաչը նուիրեց Մեծ Եպարքոս Ֆէրիտ փաշայի, Լէոբոլտ պատուանշանին մեծ խաչը արտաքին գործոց Նախարար Թէվֆիք փաշայի և Երկաթեայ Թագ պատուանշանին Ա. աստիճանը Արարողապետ Իպրահիմ պէյի։

Այս պատուանշաններուն չնորհումը նոր հաւաստիք մըն է այն բարեկամութեան, որ երկու դրացի երկիրները կը միացնէ իրարու։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆ Մ. Քօնբոնտ առաջիկայ ուրբաթ Բարիզ կը մեկնի։ Խորհրդական Մ. Պապոթ որ Բարիզէն ճամբայ ելած է, շաբաթ օր հոս կը հասնի։

ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ. — Արքունի նաւարանին մէջ նորոգուող Ֆէբիր-Պիւլ լեհս, Ավնուլլահ և Մուիզը-Զաֆեր զրահաւորներուն աշխատութիւնները աւարտելու վրայ են և յանձնումը պիտի կատարուի։ Երեք մարտանաւերուն նաւաղները արդէն ընտրուած են։

—Ալթակուբ և Աֆիֆատ թորպիլահալածները երէկ Միտիլլի ժամանեցին։

—Նուր-էլ-Պահր թնդանօթակիրը Սիւէզի Նեղուցէն անցնելով Պոլիս կուգայ։

ՊԱՏՐԱՍ ԴԵՂԵՐԸ. — Կայս. Իրատէ մը հրամայեց Եւրոպայէ բերուած պատրաստ դեղերուն (սբէսիալիթէ) մասին մասնաւոր կանոնագիր մը պատրաստել։ Ամէն պատրաստ դեղ Բաղդատեստութեան առողջապահական յանձնաժողովին և բժշկական ժողովին կողմէ տարբալուծուելէ և իր օգտակարութիւնը հաստատուելէ ետք միայն պիտի արտօնուի ներածուիլ։ Թերթերը Կայս. այս բարեհաճ Իրատէն երախտագիտութեամբ կը յիշատակեն, որովհետեւ այդ պատրաստ դեղերը մեծ մասամբ վնասակար են, հակառակ պատուոյ ծանուցումներու։ Իսկ եթէ ինչպէս չունին օգտակար ալ չեն այլ միայն դրամ չահելու միջոցներ են, քանի որ անոնցմէ չատ աւելի օգտակար դեղեր կարելի է պատրաստել հոս, ածան ըլլալու առաւելութեամբ։

ՊՈՒԼԿԱՐ ԱԻԱԶԱԿՆԵՐԸ.— Անցած Դշ. օր Սրումցայի մօտ ընդհարում մը տեղի ունեցաւ զօրքերու և աւազակխումբի մը միջեւ, ուր հովիւ մը սպաննուած էր Սմօլարի գիւղէն։ Աւազակ մը սպաննուեցաւ, ուրիշ մը բռնուեցաւ և մնացեալները կը հալածուին։

Բասթորիայէ կը ծանուցանեն ձերբակալումը Սթօյան աւազակին որ Վուլկարիի քահանային տունը պահուած էր։ Այս աւազակը Զիսէնա անուն կին մը առեւանգած և սպաննած էր։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՆԵՐՈՎ արդէն ծանուցինք երէկ թէ Կայս. զինուորական և քաղաքային բարձրագոյն վարժարաններու գրավաճառատան Վսեմ. Կարապետ էֆ. Քէչիչեան Միւթէֆարիզի ատենապետին բարձրացաւ։ Ն. Վսեմութիւն երկար տարիներէ ի վեր օգտակարապէս ծառայած է Օսմ. Մամուլին ու գրականութեան հրատարակելով հազարաւոր գրական, գիտական և դպրոցական օգտաշատ գրքեր։ Ինչպէս կը յիշուի վերջերս 10,000 օրինակ օսմաներէն դասագիրք նուիրած էր կարօտ Հայ վարժարաններու։ Քէչիչեան էֆ.ի այս վարձատրութիւնը գոհութեամբ կը ծանուցանենք և չնորհիւ Վեհ. Կայսեր ալ աւելի բարձրացում կը մաղթենք։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՑԻ Տնօրէն Մ. Տէֆէս որ Զօնկուլտաք գացած էր Պոլիս դարձաւ։

ՀԵՌԱԳՐԱԹԵԼ.—Նիկոմիդիոյ գաւառին մէջ, Կեյվէի և Օրթագիւղի միջեւ հեռագրաթել մը հաստատուեցաւ և հաղորդակցութիւնները սկսան։

ՔԱՐԱՆԹԻՆԱՑԻ ՋՆՋՈՒՄ.— Առողջապահական Խորհուրդին որոշումով ջնջուեցաւ Բորթ-Սայիտի ժամանումին դէմ դրուած քարանթինան։

ՄԱՆԱՑԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ.— Մանացի և կերպասի օսմ. անանուն ընկերութեան արժէքերը 15դ ընդհ. ժողովը գումարեցին առջի օր Պոլիս, Բալլի խան։ Վարչական խորհուրդին տեղեկագիրը ի վեր հանեց այն դժուարութիւնները՝ որոնց հանդիպեցաւ մանացի ճարտարարուեստը անցեալ տարի։ Խամ նիւթի գիներն անօրինակ բարձրացումով, որով չատ մանարաններ նորնիկ աշխատութիւնները դադրեցուցին։ Բայց հակառակ ասոնց. աղէկ աշխատեցաւ ընկերութիւնը, ժամանակին չատ գնեց և լաւ վարչութեամբ մը 5254 ոսկիի չափ մը առաջ բերած է։ 2002 ոսկի պիտի բաժնուի արժէքէրներուն իբր չահաբաժին % 4ի հաշիւով։ 1903ին ընկերութիւնը գնած է 698,847 օխա խամ բամբակ։ 172,829 ծրար մանած ծախած է որ արտադրած է 49,659 ոսկի։ Արժէքէրէն Մ. Բիրսի և Մինրան էֆ. Շիրինեանի առաջարկով որոշուեցաւ 600 ոսկի պարգեւ մը տալ վարչական խորհուրդին անդամներուն, անոնց աշխատութեանց համար։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՄԱԾՈՂՈՎԸ.— Կայս. Կառավարութիւնը որոշեց ներկայացուցիչ մը ղրկել Լոնտոնի մէջ գումարուելիք առաջիկայ Համաժողովին։ Որոշեց նաեւ ընդունիլ նոյն Ժողովին ծրագիրը, որուն համաձայն լրագիրներու հեռագիրներուն վարձքերը պիտի զեղչուին։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԵՑԱՒ 15դ թիւը «Ձէրիտէի Պայթարիէ վէ Զրաիէ» շաբաթաթերթին, ճոխ և օգտակար բովանդակութեամբ։ Դինը 50 փարա։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՀՐԴԵՀ.— Պէրաթէն (Եանեա) կը գրեն յունիս 8 թիւով.— Երէկ առաւտ, կեդրոնական չուկային մէջ հրդեհ ծագեցաւ և այրեցաւ 130 վաճառատուններ և Ցունաց եկեղեցիին պատկանող խան մը։

*** Երէկ հրդեհ ծագեցաւ Գատըգիւղ, Բուշ-Տիլի, գիւղին Թաղապետական տեսուչին տան ծխնելոյզէն, բայց չուտով մարեցին։

ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ.— Թօփգաբու, Քէչալ Պաղի բնակող սատէքեար Մաքսուտ և իր եղբայրը լաթիքճի Գրիգոր անցած կիրակի Թաղին Շերպէթճանէ գինետան մէջ գլուխնին լաւ մը տաքցնելէ վերջ իրենց դրացի հիւսն Ցովհաննէս աղայի և տիկնոջ տիկին Աբգալիի հանդէպ ունեցած իրենց անարգ ընթացքին համար, երկուշաբթի օր պատժական Բ. դատարանին կողմէ կէս կէս ոսկի տուգանքի և հինգական օրուան բանտարկութեան դատապարտուեցան։

—Օ՜ն, ըսաւ Սուֆլար առաջանալով Միլօրտի վրայ, որ անկիւն մը կրթնած էր, միտ անխօս ու հանդարտ, պաշտպանէ՛ ինքզինքդ, բայց կ'ուզեմ կախուիլ եթէ սա շեղբը չի խօթիր կուրծքիդ մէջ։

—Կախուիլ ո՞չ, կախաղանէ ելնել այո՛, պատասխանեց Միլօրտ ակնարկը միշտ իր թշնամիին վրայ սեւեռած։

Այս սպառնալիքը զայրացուց Սուֆլարը, որ ոստում մը ըրաւ դէպ ի Միլօրտ։ Բայց ստիպուեցաւ նահանջել տեսնելով որ իր դէմքէն քիչ հեռու կը փայլէր Միլօրտի դանակը և պարտաւորուեցաւ ծայրայեղ զգուշութեամբ խոստովանիլ որ իր գործը մենամարտի այս տեսակին մէջ իրեն չափ զօրաւոր մէկու մը հետ էր։—Գիտէ դանակը գործածել, մտրոյց պաշտպանողականի վրայ մնալէն զայրացած։

—Քիչ մը, պատասխանեց ոստիկանը։

Սակայն, հինգ կամ վեց բախումէ ետքը, Սուֆլար իր ատելութեան կոյր

ՍՊԱՆՆՈՒԹԻՒՆ.—Իզմիր, Լիբիմէնի Բանայիա փողոցին գիշերապահը, 60 տարու արնավատ մը, Մուիլիս, անցեալ առտու սպանուած գտնուեցաւ անկիւն մը, ուր հանգիստ կառնէր ամէն պատօյտ ետք։ Կոնակէն և կուրծքէն դաշոյնի վեց հարուած ընդունած էր։ Քննութիւն մը բացուեցաւ։

ՓԱՍՏԱԲԱՆԻ ՄԸ ԿԵՐԱՍ ԾԵԾԸ.—Առջի օր Դրզրլ Թօփրաքլն Մալիհ և կինը դատ մը ունէին առեւտրական դատարանին առջեւ։ Անոնք իրենց փաստաբանին՝ Եորկի էֆ.ի հետ կըռուեցան, ըսելով որ դատը կը ձգձգէ։ Կռիւը սաստկանալով Մալիհ և կինը ծեծեցին փաստաբանը և երեսէն վիրաւորեցին։ Ոստիկանները հասնելով ձերբակալեցին Մալիհը ու կինը։

ԴՐՈՇՄԱՏՈՒՐՔԻ ՆՈՐ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐԸ

72. Պիլատը Սէլասի, ագթարմաի, նաւագրութեան (էէրը), առաքման (իրսալիյէ), քարիւղի փոխադրման, և մթերանոցի բուսուլաները։

73. Կարօտ երկրագործներու բաշխուած արմտիքներու վերաբերեալ ըստացագիրները և երաշխաւորութեան ծանօթագրութիւնները։

74. Իմամներու միջոցաւ չքաւորներու բաշխուած հացերուն և այլ ուտեստներուն իմուխապէրները։

75. Պետական Խորհրդոյ, դատարաններու, Իտարէի Ժողովներու և ուրիշ ամէն կառավարական պաշտօնարաններու վճռագիրները և Մազպաթաները, յանձնուած այնպիսի չքաւոր անձերու որոնց կարօտութիւնն հաստատուած է իրենց թաղերուն կողմէ իմուխապէրով։

76. Ընտրութեանց վերաբերեալ Մազպաթաները։

77. Իրենց տարեկան ժողովներուն առթիւ ընկերութեանց կողմէ հրատարակուած տպեալ տեղեկագիրները և հաշուեկշիռները։

Ե. ՄԱՍ

Դրոշմատուրքերուն վճարման եղանակը Ա. բաժանում.—Դրոշմաթուղթեր (բուլ)

Յօդ. 29.—Շարժուն դրոշմթուղթերը (բուլ, timbres mobiles) որոնք տեսակ տեսակ և ստիճանական պիտի ըլլան, և որոնց նմոյշները այս կանոնագրին կցուած են, պիտի գործածուին ամէն տեսակ թուղթերու, մուրհակներու, ազդերու եւն. դրոշմատուրքին վճարման համար, բացի այն թուղթերէն որոնց համար վճարման ուրիշ եղանակ մը կը տրամադրէ այդն կանոնագիրը։ Եթէ միակ դրոշմթուղթ մը չգտնուի, մուրհակին պահանջած դրոշմատուրքի քանակութեան հաւասար ըլլալու պայմանաւ, հարկ եղած տեսակէն քանի մը դրոշմներ միանգամայն փակցնել ներելի է։

Յօդ. 30 — Փակցուած դրոշմները պէտք է աւրուին մուրհակը ստորագրողին թէ՝ ստորագրութեամբ կամ կնիքով և թէ՝ թուականով, և կամ ընկերութիւններու, Պանքաներու և վաճառատուններու մէջ գործածուած ստորագրութեան թուականաւոր կնիքներով։ Եթէ քանի մը դրոշմներ փակցուած են, իւրաքանչիւրը պէտք է զատ զատ աւրուի, և կամ թէ դրոշմներէն մին այս կերպով պիտի աւրուի և միւսներուն վրայ նոյն ձեռագրով և առանց հաստատութեան, թուական մը պիտի դրուի։ Եթէ ստորագրութեան կնիքը լոկ անուն կը պարունակէ։ դրոշմին վրայ զատ թուական ալ պիտի դրուի։

Յօդ. 31.— Օտար երկիրներէ առնուած մուրհակներու վրայ փակցուելիք դրոշմները՝ նոյն մուրհակները նախ և առաջ ընդունող անձին կողմէ պիտի ջնջուին 30դ յօդուածին մէջ ծանուցուած պայմաններուն համաձայն. իսկ դրոշմները այն մուրհակներուն որոնք երրորդի մը կողմէ ընդունելի են, այս երրորդ անձին կողմէ ջնջուելու են վերոյիշեալ պայմաններուն համաձայն։

Բ. բաժանում.— Բացառիկ կնիքներ (Ֆէվզիլատ տամղա)

Յօդ. 32.— Իստրև նշանակուած թուղթերու և մուրհակներու դրոշմատուրքը, դրոշմթուղթի տեղ, բացառիկ կնքմամբ ալ կրնայ վճարուիլ։

1. Սատացագիրերը և անդորրագրերը։
2. Զէքերն և վճարման հրամանները։
3. Մակարանի և առեւտրական պօրտրօները։
4. Նօթաները և հաշուեցոյցները։
5. Հաշուեթուղթերը և ընթացիկ հաշիւները։
6. Աւանդի մուրհակները (էմանեք սեՌեՏտրի)։
7. Երկաթուղիներու իմուխապէրները և բեռնագիրները (նագլիյէ վարագասը)։
8. Ճամբորդներու չոգենաւային տոմսերը։
9. Մանիֆէսթօները, Բոնէմանները, և նաւուղէքի պայմանագիրները։
10. Մավոնաներու վրայ բեռցուած հակերու ցուցակները։
11. Ապահովագրական պայմանագիրները և անոնց մէջ մուծուած փոփոխութիւնները (ավրնան)։
12. Ազդերը եւ ծանուցումները։
13. Այն ամէն տեսակ տպուած թուղթերը որոնք կրնան վերը յիշուած պաշտօնաթուղթերէն մէկուն կարգը դասուիլ։

Յօդ. 33. — Բացառիկ կնիքները (Ֆէվզ-էլ-ատէ տամղա, estampille) 2, 5, 10, 20 փարանոցներու համար կարմրագոյն և 1, 2, 3, 5 և 25 ղրուշնոցներու համար կապոյտ պիտի ըլլան։ Դրոշմատուրքը կանխիկ կ'առնուի 5 % զեղչով։ Բացառիկ կնիք դրոշմել տալու համար խնդրանքները Հանրային Պարտքի Թողեալ հասոյթներու վարչութեան կողմէ ձրի հայթայթուած պօրտրօներու վրայ պիտի գրուին և 9դ յօդուածին 36դ թիւին համաձայն դրոշմուելով, նոյն Վարչութեան պիտի մատուցուին։

Յօդ. 34.— 20դ յօդուածին պայմաններուն համաձայն ապահովագրական ընկերութեանց կողմէ դրոշմատուրքներուն վճարուած ըլլալը ապահովագրական բոլիսներուն և համանման թուղթերուն վրայ պիտի նշանակուի Հանրային Պարտքի Թողեալ հասոյթներու Վարչութեան կողմէ գունաւոր մասնաւոր կնիքով մը և «դրոշմատուրքը ընկերութեան կողմէ վճարուած են» արձանագրութեամբ։

Օտար երկիրներու մէջ հրապարակ հանուած և 21 ու 22դ յօդուածներուն մէջ յիշուած բաժնեթուղթերէն և պարտաթուղթերէն առնուելիք դրոշմատուրքերուն վճարած ըլլալը Պոլսոյ լրագրաց միջոցաւ պաշտօնապէս պիտի հրատարակուի նոյն Վարչութեան կողմէ, և այս հրատարակութիւն կնքման տեղը պիտի բռնէ։

(Շարունակելի)

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐ

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

Երէկ գիշեր ուշ ատեն հեռագրական գործակալութեանց կողմէ մեզ հաղորդուած են հետեւեալ հեռագիրները.—

ՃԱՐՈՆՑԻՆԵՐՈՒՆ ՅԱՌԱՋԽԱՂԱՑՈՒՄԸ

ԲԱՐԻԶ, 29 յունիս. — Ճարոնցիները իրենց յառաջխաղացումը կը շարունակեն, Մօթիէնլինկի կիրճին մէջ ուր Ռուսերը զօրաւորապէս ամրացած են. մեծ կռիւ մը կը սպասուի։

— Զարը բողոքեց մեծ պատուիրակութեանց՝ ճարոնցիներուն Ռուս վիրաւորներուն դէմ բռնած խիստ ընթացքին համար։

— Բեթերսպուրկէ կը հեռագրեն թէ Զարուհին ծննդաբերութիւնը մօտալուտ է։

ԲԱՐԻԶ.—Կը ծանուցուի թէ մեծ ճակատամարտ մը կատարուած է Ամրմիմայի մէջ։ Առնուած տեղեկութեանց նայելով՝ այդ ճակատամարտին մէջ Ճարոնները ետ մղուեր են։ Ռուսերը ունին 26 մեռեալ և 53 վիրաւոր։

ԼՈՆՏՈՆ.—Թոքիոյէն լուրի մը նայելով, 10,000 Ճարոնցիք Սասէցօ ցամաք ելեր են՝ Լիաօթունկ թերակղզին գտնուող ճարոնական զինուորներուն օգնելու համար։ Հոն տարուած են նաև պաշարման 48 թնդանօթ։

ԼՈՆՏՈՆ.—Բիւթէր կը ծանուցանէ թէ Մուքտէն գացող ճարոնական զօրախումբ մը ստիպուեր է կենալ Մաթիէնլինկ կիրճին մէջ և թէ ճակատամարտ մը մօտալուտ է։

ԲԵԹԵՐՍԳՈՒՐԿ.— Իրքուցքէն կը հեռագրեն թէ ճամբայ ելեր է այն կառախումբը որ Վլատիվոսթոք կը տանի ընդհանուր 4 չոգենաւ։ Ասոնք 10 օրէն որոշուած տեղը պիտի ժամանեն։

—Զօր. Քուրոքաթքինի և ճարոնական բանակին միջեւ կատարուելիք ճակատամարտը յայտարարեցաւ ռուս հրամատարին դէպ ի Լիաօեանկ և Թիւլինկ քաշուելուն պատճառաւ։ Կ'ըսուի թէ ճարոնցիք մինչեւ հոգ պիտի չկրնան երթալ։

ՍԱԿԱՐԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՑ ՍԱԿԱՐԱՆԸ

16/29 Յունիս 1904

ՕՍՄ. ՄԻԱՑԵԱԼ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	93.09
Ամէնէն բարձր գինը	93.17½
» վար գինը	93.06

ՐՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ Ֆր.	121.37
Երէկուան բարձր գինը	121.87
» վար »	121.25
Ռուսական	91.20
Ճարոնական	76.63
Քրէտիի Ֆոնսիէ էժիբսիէն Ա	277.50
» » » Բ	267.
Քարափ	510.
Պանք Նաս. Կրէս.	433.46
Թրամվայի Բամնեթուղթ	6.—
Էյժիի պարտաթուղթ Ֆրանք	361.—
Անատոլ. Երկ. բամնեթ. Ա.Ո.	11.92
Օսմ. Ապահովագր. Ընկ. Լ. Օ.	4.50

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Օսմ. ոսկին 100 ղ.էն	ղ. փր.
Մէճիտիէ արծաթ	108.10
Անգլիական ոսկի	109.37
Ֆրանսական ոսկի	87.10
Քրիմից	51.05
Նոր մէճիտիէ	103.15
Բօլ	90.15
Ռուպլի Թղթադրամ	8.64
Լոնտոն 3 ամիս	110.32½
Բարիզ «	22.75—

Ի Բ.

ՀԵՏՔԸ

Միլօրտ զարմանքէն ապուշ կարած էր։ Իր ակնարկը չորս դի կը պտտցնէր և կարծես կը հարցնէր իւրովի թէ երազ մը չէ՞ր արթնցնար արդեօք։

—Ա՛հ, պոռաց վերջապէս ձեռքը ճակտին զարնելով, ո՞ւր գացին։

—Հոս առանձին չէի՞ք, հարցուց Մուլէն։

Ոստիկանը ժխտական նշան մը ըրաւ։

—Ի՞նչ, գողերը հո՞ս էին։

—Ամէնքն ալ հոս էին։

—Քանի՞ հոգի։

—Երեք այր, երեք կին, և այն փոքրիկ ստահակն որ հոս ժամադիր եղած էր ինծի։

—Այն որ քիչ մը առաջ

ԱՐԱՆՁԱՐՄԷՆԻ ԹՈՒՐԹՕՆԸ 100

ԵՐԿՈՒ ՕՐՕՐՈՑՆԵՐԸ

ՎԷՊ

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ-ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ

Հեղինակ ԷՄԻԼ ԳԻՇՈՒՐ — Թարգմանիչ ԳԷՈՐԳ ՍԻՄՔԷՇԵԱՆ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ՁՓՍՓԿԸ

— Կրնաք վստահ ըլլալ մեր գաղտնապահութեան վրայ, տիկի՛ն, ըսին երկու գործաւորները փութկոտութեամբ, գիտենք թէ ասանկ պարագաներու մէջ թուլբերանութիւնը ո՛րքան վնասակար կ'ըլլայ գործերու բարեյաջող ընթացքին։

Տեսակցութիւնը պահ մը եւս շարունակուեցաւ, և ապա Պուռեէ և Թիպօ հրաժեշտ առին Լուիզէն ու մեկնեցան։

Լուիզ կառք մը վարձեց Նորէն, և կառապանին հրամայեց որ Լիլ փողոցը տանի զինքը։ Լիւսքոլներու ապարանքը դառնալէ առաջ, Լուիզ կ'ուզէր անգամ մըն ալ այցելել Պլանշառի և իր թոռան, գործին վրայ նոր լուսաբանութիւններ քաղելու համար։

10.

Բիէռ, ձերբակալուելէ ետքը, ուղղակի ոստիկանութեան կայանը տարուեցաւ։

Տարաբախտ երիտասարդը այս ճամբորդութեան միջոցին երկարօրէն մտածեց, և վերջապէս համոզում գոյացուց թէ դէմքի կամ անունի նմանութիւն մը միայն կրնար պատճառ եղած ըլլալ այս անակնկալի ձախողուածին։ Առջի գիշերուընէ ի վեր անցած դէպքերը իրենց բոլոր տարօրինակութեամբը կը պատկերանային հիմակ իր աչքերուն առջեւ և կը զարմանար թէ ի՞նչպէս կրցած էր համբերել այսքան աղետալի հարուածներու։

— Ո՞րչափ անսովոր յայտնութիւններ երէկուընէ ի վեր, կ'ըսէր ինքնիրեն, երկու անծանօթ մարդիկ գաղտնաբար կը հետեւին ինձ և դիս խղդելու փորձ կ'ընեն գետին մէջ... Յետոյ երկու անծանօթ անձերու կողմէ ազատուելով կը փոխադրուիմ անծանօթ տուն մը, և հոն գլխուս վերեւ կը գտնեմ ուրիշ անծանօթ կին մը, որ կը յայտնէ մէկէն ի մէկ թէ իմ ծիծմայրս եղած է և թէ տղայութենէ ի վեր կը ճանչնայ զիս... Այս կնոջ բերնէն կ'իմանամ նաեւ թէ ես Բիէռ Ռիգառի բուն զաւակը չեմ և թէ հայրս ու մայրս մօտ օրէն ճանչնալու երջանկութիւնը պիտի ունենամ... Ա՜հ, Տէ՛ր Աստուած, երա՞ղ մըն է արդեօք ասիկա, թէ վիպական տարօրինակ դէպքերու խառնուրդ մը... Վստահ եմ որ այդ կինը շատ բաներ գիտէ, բայց չուզեր ըսել դեռ։ Ինք կը ճանչնայ զիս մեռցնել ուզող չարագործները, սակայն տարօրինակ լռութիւն մը կը պահէ միշտ...։

Բիէռի այս խորհրդաւորութիւնները ընդհատուեցան մէկէն ի մէկ։ Կառքը կեցաւ յանկարծ, և Բիէռ երեք ոստիկաններու ուղեկցութեամբ առաջնորդուեցաւ պաշտօնատան դռնէն ներս, և քանի մը նրբուղիներէ անցնելէ ետքը, մտցուեցաւ բաւական ընդարձակ սենեակ մը, ուր ոստիկանապետը բազմած էր իր երկու քարտուղարներուն հետ։ Պաշտօնատարը, որ արդէն կատարած էր Լիլ փողոցի ոճրին նախաքննութիւնը, սեղանին վրայ գտնուած կարգ մը թուղթերը աչքէ անցուցնելէ ետքը, Բիէռի դարձաւ և ուշի ուշով դիտեց զայն պահ մը։ Բայց իր դէմքին վրայ յանկարծական զարմանք մը նկարուեցաւ։ Երիտասարդին ծանրախոհ ու անկեղծ դէմքը և պատուազգած երեւոյթը չատ նպաստաւոր տպաւորութիւն մը բրած էին պաշտօնատարին վրայ, որ վերջապէս խօսք առնելով,

— Անուննիդ ի՞նչ է, պարո՛ն, հարցուց մեղմ ձայնով մը։

— Անունս Բիէռ Ռիգառ է, պատասխանեց երիտասարդը նոյն լրջադէմ ու ակնածական կեցուածքով, Մէպասդիէն փողոցի 28 թիւ տունը կը բնակիմ և Գոռպոնի դարբնոցարանին գործաւորներէն եմ։

— Գիտէք անշուշտ թէ ինչո՛ւ համար հոս կը գտնուիք այս պահուս, ըսաւ նորէն պաշտօնատարը խուզարկու նայուածքով մը չափելով զինքը վերէն ի վար։ Ամենամեծ ամբաստանութիւն մը կը ծանրանայ ձեր վրայ։ Եթէ կ'ուզէք ձեր անձը փրկել և արդարութիւնը երեւան հանել, պէտք է որ ամէն բան խոստովանիք մեզի։

— Պատրաստ եմ ձեր հրամանին հնազանդելու, պարո՛ն, բայց համեցէք նախ ըսել թէ ի՞նչ տեսակ ամբաստանութեան ներքեւ կը գտնուիմ։

— Ըսել է որ դեռ չէք գիտեր ձեր վրայ ծանրացող ամբաստանութեան պատճառը։

— Ուրեկ գիտնամ, պարո՛ն։ Զիս ձերբակալող ոստիկաններուն հարցուցի թէեւ այս բանը, բայց անոնք լուռ մնացին և չուզեցին բան մը յայտնել ինձ։

— Շա՛տ լաւ, ըսաւ պաշտօնատարը դատաւորական ծանրախոհութեամբ։ Ուրեմն պատասխան տուէք ընելիք հարցումներուս։ Երէկ գիշեր ո՞ւր էիք և ինչպէս ժամանակ անցուցիք։

Բիէռ սարսռաց, և կեցաւ լուռ ու անձայն։

— Այո՛, կրկնեց պաշտօնատարը, կ'ուզեմ գիտնալ թէ երէկ գիշեր ո՞ւր կը գտնուէիք և թէ ի՞նչպէս անցուցիք ձեր ժամանակը, աշխատանոցէն ելլելէ ետքը։

Բիէռ գլուխը ծռեց և նորէն պատասխան չի տուաւ։ Կը հասկնար թէ չա՛տ փափուկ կացութեան մը մէջ դրուած էր յանկարծ ոստիկանապետին կողմէ, որուն սուր ակնարկը մինչեւ իր հոգիին խորը թափանցած էր։ Վայրկեանը հոգեբանական էր։ Ինք պարտաւոր էր մինչեւ վերջը յարգել Լուիզի տուած խոստումը և լռութիւն պահել, բայց ներկայ պարագային մէջ շատ ծանր կուգար իրեն այս անմեկնելի գաղտնապահութիւնը։

Պաշտօնատարը, որ երիտասարդին պատասխանին կը սպասէր ակնդէտ, տեսնելով անոր լռութիւնը ու մտախոհ կերպարանքը,

— Ըսել է որ, գոչեց յանքերը պրպտելով, պատասխանելու կարող չէք զգար ինքզինքիդ։

— Ա՜հ, բացագանչեց Բիէռ տրամադիր ու սրտբեկ երեւոյթով մը, պատասխան տալու կարող չեմ զգար ինքզինքս, վասնզի բացարձակապէս խոստացած եմ լուռ մնալ և կ'ուզեմ յարգել խոստումս։ Միայն թէ, յանուն արդարութեան, կը խնդրեմ որ իմ այս լռութիւնս յանցաւորութեանս իբրեւ ապացոյց չընդունիք և հաճիք սպասել գործերու ելքին։ Տակաւին չեմ գիտեր թէ ինչ տեսակ ամբաստանութիւն կը ծանրանայ վրաս, բայց աշխարհի ամէնէն նուիրական բաներուն վրայ կ'երդնում որ խիղճս հանդարտ է և անմեղ եմ ես...։ Սա՛լ չի մոռնամ ըսելու որ այսօր ինչ յայտարարութիւն որ կ'ընեմ, վաղն ալ նոյնը պիտի ընեմ։ Արդարութեան վեհութիւնը, որուն առջեւ տիեզերք կը խոնարհի, քաջալերութիւն կուայ ինծի տոկալու այս դառն փորձութեան ալ, վասնզի մարդ չի վախնար երբեք, երբ անմեղ է։

(Շարունակելի)

ՁԱՐԳԱՐԱՆՔ

ՀԱՐՍԱՆԵԿԱՆ ՄՈՄԵՐՈՒ ՊԼԻՊԼԻԲԵԱՆ ԵՒ ԳԱԳՄԱՃԵԱՆ

ՆԱԽԿԻՆ Վ.ԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Մ. ՀԻՒՍԷՅԻՆՃԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլիս Սուլթան Համամ, թիւ 7

Հիւղ Սրճկեր վաճառատան դիմաց

Համբաւաւոր եղած այս վաճառատունը, որ 20 տարիներէ ի վեր մեծ համբաւ չունեցած է հարսանեկան մոմերու, մկրտութեան հագուստներու, կանանց և օրիորդաց գլխարկաշինութիւններու մէջ, այս անգամ աւելի ընդարձակելով իր գործառնութիւնները, վերոյիշեալ վաճառատունը փոխադրուած է։

Այս առթիւ բոլորովին տարբեր դիւրութեամբ և գիներու տարօրինակ ամանութեամբ կը պատրաստէ ամենաքանչելի զարդարուած մոմեր որ միշտ պատրաստ կը գտնուի 30, 40 զոյգէ աւելի, զանազան կառնիներու և ձեւերու տակ։ Ուստի միշտ օգտուելու հաւար գիներու ահագին տարբերութենէն, նախ դիմեցէք վերոյիշեալ վաճառատունը, ուրկէ չափազանց գոհունակութեամբ դուրս պիտի ելնէք։ Մի՛ խաբուիք, ուրիշ տեղ հիւղ չունի և բուն իսկ հեղինակին դիմեցէք։

Կը գտնուին ամէն տեսակ լէմոնի ծաղիկներ, մետաքս երիզ, կրլանա քօղք, ձեռնոց, ծանր մնուկ, արծաթապատ ափսէ եւն. եւն։

Մկրտութեան հագուստներու ճոխ տեսակներ կը գտնուին սիւզէնիի, պրոսէլի, մետաքս օթոմանի, սաթէն լիւքսի և լիւիզէնի վրայ ծանր բանուած խիստ աժան գիներով։

Կանանց գլխարկաշինութեան մէջ եւս Պոլսոյ կողմը միայն մէկ հատիկ ըլլալով, այս ճիւղին մղում տալու հաւար ամէն ջանք և զոհողութիւն ի գործ դրած է։ Շնորհիւ իր առաջնակարգ մոտիվներուն և Բարիզի ամէնէն ընտիր գործարաններէն բերել տուած վերջին նորաձեւ ապրանաց ճոխութեան և աղնութեան։

Ուստի կ'արժէ անգամ մը այցելել նախ վերոյիշեալ վաճառատունը որ մեծ դիւրութիւն մը ըսել է Պոլսոյ կողմը ի սկսեալ սեռին համար։ Կը մրցի Բերայի էն առաջնակարգ վաճառատուններու հետ, կը փափագի խիստ աժան ծախելով յաճախորդ շահիլ։ Կը գտնուին նաև փետուրներ, էքրէթ թաւիշ, վուալէթներ, նաև մանր տղայոց բազմատեսակ գլխարկներ։

Պատրաստ կը գտնուին դարձեալ ծանր տեսակ խարեր, կաշնիթուրներու, թանթելայ և քօրսէլիներու մեծ հաւաքածոյ, բօնժէ, թաֆթայ, մսուլին ը սուա, սաթէն լիպէրթին, լիւզին, քուէփ անկէ, ֆիլու, կանտ Պրոսէ, օրիորդաց օժիտի համար ճերմակեղէնք, քօրսէ անուշահոտ նիւթեր, ձեռագործի վերաբերեալ ամէն տեսակ նիւթեր, սալօններու համար ծանր տեսակ ծաղկեայ էթաժէրներ, մեծ թաւիշէ տերեւներ (սագմներ, կողոմներ)։ Ուստի փութացէք դիմելու սոյն հազուագիւտ վաճառատունը։ 100 .7

ՀԱԳՈՒՍՏԻ ՍԻՐԱՀԱՐՆԵՐՈՒՆ

Հագուստի խնդիրը վերջնականապէս լուծուած է։ այլ եւս։ Պատրաստ զգեստեղէնի մեծ վաճառատունը՝ ԷՄՆԻՅԷԹ որ Ն. Պոլիս, Սուլթան Համամի հրապարակի Քրէսի Լիսճէ դրամատան վրայի յարկը հաստատուած է, էրիկ մարդոց եւ տղոց յատուկ ամէն տեսակ հագուստներու մեծ մթերք մը ունի միշտ։ որոնցմէ խիստ նուրբ, ձեւաւոր եւ վերջին նորաձեւութեան համեմատ պատրաստուած են ու ամէն խսակի յարմար եւ աժան գիներով կը ծախուին։

ԷՄՆԻԵԼԷԹ վաճառատունը իր կերպասները ուղղակի եւրոպական մեծ գործարաններէ մեծամասնակ բերել տալով զանոնք ամէնէն ճարտար դերձակներու ձեռքով հագուստի կը վերածէ, այս բացառիկ պատճառով վաճառատան մէջ մեծ խանութեամբ պատրաստուած հագուստները ամէն եղանակի նորաձեւութեան կը յարմարին եւ չափի վրայ կարուածներէն բնաւ չեն զանազանիր։ Ամէնէն աւելի հաւակի տէր ու դժուարահաճ անձինք անգամ գոհ կը մնան ԷՄՆԻԵԼԷԹի հագուստներէն, որոնք այսչափ կատարելագործութիւնով հանդերձ դիմացկուն ու դիւրամաշելի ըլլալու առաւելութիւնն ալ ունին։ Մեր գրածներուն ճշմարտութիւնը հաստատելու համար բաւական է անգամ մը այցելել ԷՄՆԻԵԼԷԹ վաճառատունը։ Կիներու յատուկ ամէն տեսակ հագուստներու համար յատուկ մասնաճիւղ մը կայ վաճառատան կից։ Գիները ճշմարտապէս վերջնական են. զեղչ չկայ բնաւ։ 102—7

ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ

Ա.ՏԱՄՆԱԲՈՑԹ

Պոլիս, Պահչէ Դարբու, Պիճ Պիր Զէհիսի դիմաց

ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ ամէն առաւօտ կանուխ կը գտնուի Սկիւտար, Իզմիրլէ, Տողրամաճ փողոց իր բնակարանը։ Ամէն օր 4—11 դիմել Պոլիս, Պահչէ Դարբու, Պին-Պիր-Զէշիտին դիմաց։ Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ

ՍԱՐԳԻՍ ԱԼԱՄԵԱՆ

Պոլիս, Էսկի Զապթիէ, Ֆէրիգ պէյ խանին տակը, թիւ 58

ԼՕՌՈՒՄ ՇԱՌԲԱՐ, ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՕՇԱՐԱԿ, ՋՈՒՐ։

Լ'ԻՒՆԻՕՆ

ԵԱՆԿԸՆԱԿԱՆ ԳԱՐՇԸ ՎԷ ԷՕՄՐ ԻԶՈՒՆ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԻԱՍԸ

1828 ՎԷ 1829ՏԱ ԹԷԷՍԻՍ ԳԼԼԸՆՄԸՇ

Մէրքէզի իսարէսի — Բարիզէն, Վանսօմ մէյսանընսա 9 ճիւմրուլը տայիրէի խուսուսիլէրինճէ

ՀԱՐԻՒՐ ՇԻՒՊԷՍԻ

Մէրմայէ վէ իհթիեաթ 120,000,000 ֆր.
1902ենի մագպուզաթը 24,000,000 »
Էօտէնէն զիյան 274,000,000 »
Սիկուրթայը խանէլէրին գրյմէթի 21½ միլիառ

ԻՕՄԻՒՐ ՇԻՒՊԷՍԻ

Մէրմայէ վէ իհթիեաթ 161,000,000 ֆր.
1902 մագպուզաթը 12,000,000 »
Էօտէնէն զիյան 129,000,000 »
Սիկուրթայը էօմիւր 272,000,000 »

ՊՈՒՇԻՐՔԷԹ կաեէթ միւսաթիա չէրաթի իլէ Թիւրքիատա սիկուրթա գայտ իտէր ԷՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱ չիւպէսի տախի միւխթէլիֆի սուրէթաէ վէ խուսուսի էհվէն ֆիյաթլարա էօմիւր սիկուրթա իտէր։

ՇԻՐՔԷԹԻՆ ՊԱՆԳԱՍԸ՝ «Օսմանլը Պանքասը» որը. Թիւրքիա վէ մէմալիքը Շարգիյէ իլէն միւտիրիյէթը ումումիյէթ = Սթամպուլտա, Սուլթան Համամընտա, Քարթրքը Օղլու Բասաժը

Միւտիրի ումումիսի — ՍԻՄՈՆ ՔԱՑՍԷՐԼԵԱՆ

Միւտիր մուավինի — ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ-ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

Ղալաթատա այրուճա պիր Շիւպէսի օղլուղը կիպի՝ մէմալիքը Մարքուսէնին հէր թարաֆընտա տախի խուսուսի ժամանակը վար տրը։

ԶԱՐԴԱՐԱՆՔ ՀԱՐՍԻ ՄՈՄԵՐՈՒ

ՏԻԿԻՆ ՀԻՒՍԷԻՆՃԵԱՆ

Վ.ԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Կ. Պոլիս, Զէյթունճիլար եօղուշ, Մեծ Նոր խանի մէջ, վարի յարկ, թիւ 47

ՆԱԽԿԻՆ Վ.ԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՄԵՍՐՈՊ ՀԻՒՍԷԻՆՃԵԱՆԻ

ՀԱՐՍԱՆԵԱՑ ՄՈՄԵՐՈՒ փառաւոր զարդարուածներովը ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ եղած սոյն վաճառատան մէջ պատրաստ կը գտնուին ամէն տեսակ մետաքս երիզ, լէմոն ծաղիկ, կրլանդ, քողք, ձեռնոց, մնուկ, արծաթապատ ափսէ և մկրտութեան հագուստ։

Անգամ մը կ'արժէ այցելել սոյն վաճառատունը, տեսնելու համար ապրանաց տեսակի ճոխութիւնն ու աղնութիւնը, և չատ մը ՖԱՆԹԷԶԻ ձեւեր մոմի կապուածներու որ ամէնէն դժուարահաճն իսկ կրնայ գոհացնել։

Մասնաւոր յանձնարարութիւնք կը կատարուին խնամքով և ճշդապահութեամբ։

ՄԻ՛ ԽԱԲՈՒԻՐ ՈՒՐԻՇ ՏԵՂ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ ՉՈՒՆԻ

ԱՄԷՆ ԿՈՂՄԷ ԳՆԱՀԱՏՈՒԱԾ

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐԵԱԼ ՇԵՐԱՄԻ ՀՈՒՆՏ

Վկայեալ մասնագէտ եւ հեղինակ

1903 Աբէնճի միջազգային արուեստահանդէսին արժաք շնորհամով վարձատրուած

ԵՈՒՎԱՆԻ Պ. ԱՐՏԷՄԻԱՏԻՍԻ կողմէ

Փաթէօռի դրութեամբ մանրադէտով ընտրուած շերամի հունտ Հայաթիէ Յունասատանի արտաքին գործոց Նախարարութեան։ Վեհ. Թագաւորին Նախագահութեան տակ գտնուող Երկրագործութեան Ընկ. որմէ ստացած է Նօ. 1086 և 6 սեպտ. 1903 թուակիր գնահատական պաշտօնագիր մը։

Նմոյշի համար միայն հանակութեամբ հունտ ձրի կը տրուի

Փափաքողք կրնան հասցէիս դիմելով պայմանի և գնոյ մասին տեղեկութիւն առնել

Ամէն կողմ Գործակատար կը փնտռուի

Հասցէ՝ ԵՈՒՎԱՆԻ Պ. ԱՐՏԷՄԻԱՏԻՍ

NEV-CHEHIR (Konia) Նէվշէհիր (Գոճիա)

ԳԵՂԱՐԱՆ

ԽԱՉԻԿ ՖԷՍՃԵԱՆ

Կ. Պոլիս, 261 Մահմուտ Փաշա Պազի, աղբիւրիճ կից 261

Սոյն բազմամեայ դեղարանը, այս անգամ նոր կազմակերպութիւն մը ստացած ըլլալով, Խաչիկ Ֆէսճեանի կողմանէ, քիչ ատենուան մէջ պատիւը ունեցաւ գնահատուիլ յարգոյ հասարակութենէն, որմէ քաջալերուելով այս անգամ պէտքը կը զգայ իրեն ուղղութիւնը և նպատակը ներկայացնել հանրութեան։

ՆՊԱՏԱԿ.— Դոհ ձգել իր յաճախորդները՝ դեղերու թարմութեամբ, դեղագրերու արագ և ճշդապահ պատրաստութեամբ, գներու չափաւորութեամբ և արուեստին խղճամիտ գործադրութեամբ։

ՈՒՂՂՈՒԹԻՒՆ.— Մաքրութիւն, ապահովման գրութիւն և պարկեշտութիւն դեղարանին սկզբունք եղած են։

Բանակցած է Եւրոպական տան մը հետ՝ ամէն շաբթու պատուաստի թարմ թիւպեր (աբը գալիմի) բերել տալու։

* * *

Ամէն օր Դեղարան յաճախող Հայ և օտարազգի բժիշկներէն յիշենք մասնաւորապէս հանրածանօթ ԲԺԻՇԿ ԱԼԼԱՀՎԵՐՏԻ ԷՖ.՝ որ ամէն Գշ. Ե, և Շբ. օրեր ժամը 8—11 իրեն դիմող հիւանդները կը դարմանէ իրեն ծանօթ փորձառութեամբ և մասնագիտութեամբ, դեղարանին մասնաւոր դարմանասրանը։

Ատամնաբոյժ Վռամշապուհ Էֆ. Թաշճեան եւս ամէն առաւօտ մինչեւ ժամը 5 սոյն Դեղարանը կը գտնուի և ակռայի հիւանդութիւնները կը դարմանէ, պատրաստելով նաև արհեստական նուրբ ակռաներ։

ԴԵՂԱՐԱՆԸ ՈՒՆԻ ՆԱԵԻ ԴԻՇԵՐԱՑԻՆ ՍՊԱՍ

Capsules de Santal Salolé [Colol]

Ա. ԳՕԼՕԼԵԱՆԻ

ՍԱՆԹԱԼ ՍԱԼՕԼԷԻ ԳԱԲՍԻԼ

Հին և նոր ցերմամիզութիւն (կութ միլիթէ) միզանցքի նեղնալ, միզամանի բորբոքում, կը բուժուին միմիայն Ա. Գօլօլեանի պատրաստած Սանթալ Սալօլէի գաբսիլներով. զայս հաստատելու համար կը բաւէ տուփ մը միայն գործածել։

Գինն է 12 դահեկան

Capsules de Goudron au Baume de Tolu [Colol]

Ա. ԳՕԼՕԼԵԱՆԻ ԽԱՑԹԱԼԱՆՈՎ ԹՕԼԻԻՐ ՊԱԼԱՍԱՆԻ ԳԱԲՍԻԼ

Հին և նոր Պրոնչիթ), շնչարգելութիւն (ասթմա), էնֆլիւէնձա, հարբուխ և առ հասարակ կուրծքի ամէն հիւանդութիւն կը բուժուին Ա. Գօլօլեանի պատրաստած խայծանխառն Թօլիւի պալասանի գաբսիլներով։

Գինն է 5 դահեկան

Pilules Afiyette

ԴԵՂԱՇԱՏ ԱՖԻՅԷԹ

Մշտատեւ պնդութիւն, դժուարամարսութիւն գլխու ցաւ, ախորժակի նուազումն, տեռատեսութիւն (մայսբը) մաղձ (սաֆրա) ընդհանրապէս պնդութենէ նեղուողներուն ախտանշաններն են. այս տեսակ հիւանդութիւնները կանխելու համար կը գործէ Ա. Գօլօլեանի պատրաստած Աֆիյէթ դեղահատները գործածել։

Տուփն է 5 դահեկան

Վերոյիշեալ գնողներէն ընդհանուր վաճառատեղին է, Կ. Պոլիս, Պաղչէ Գարու, չաքարավաճառ Հաճի Պէքիրի դէմ ծխավաճառ և մանավաճառի խանութներուն վրայի յարկը Ա. Գօլօլեանի Օսմանեան դեղօրէից պատրաստութեանց ընդհանուր մթերանոցը, թիւ 19։

10—5

Տեր եւ Տնօրէն ՌՈՒԲԵՆ Տ. ԳԱԼՍՄԵՐԵԱՆ

Պոլսոյ ժողովուրդին խառն իւղերու մասին ունեցած գանգատը և առողջապահիկ ու անխարդախ կարագներ գտնելու դժուարութիւնը յայտնի է։ Այս դժուարութիւնը բառնալու և օտ. արտադրութիւն մը եղող կարագներուն տարածման ծառայելու համար, կամուրջին գլուխը, Վալիտէ խանին տակ վաճառատուն մը բացինք Թէսսիլիաք մաղազասը անունով։ Զտուած և տարրալուծուելով անխարդախութիւնը ապացուցուած կարագ իւղեր բերել կուտանք մեզ առ մաս։ Վաճառատան մէջ ընտիր ձէթի իւղ և օճառ ալ պիտի ունենանք։ Մեր վաճառատունը ընդարձակ չըլլալով, այն ապրանքները որոնց նմոյշը ներկայ չի գտնուիր, անոնցիպէս և լաւ տեսակէն կը հայթայթենք հրապարակի համեմատ։ Հնեղէնի և արմտիքի մասին ալ յանձնարարութիւններ կ'ընդունինք։ Վաճառականներու գնելիք կամ ծախելիք կարագները կ'ընդունինք մեր վաճառատան մէջ, պայմանաւ որ անոնք տարրալուծուին և ապացուցուի իրենց անխարդախ ըլլալը։ Ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի։ Մեր վաճառատունը հիմնուած է ուղղամտութեան և յաճախորդը դոհ ձգելու սկզբունքին վրայ։

ՏՕՔԹՈՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ

ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ ՄԱՍՆԱԳԷՏ

ԳԱԼԱԼԻԱԿԱՆ, ՄՈՐԹԱՑԻՆ ԵՒ ԾՆՆԴԱՄԻԶԱՑԻՆ ԱԽՏԵՐՈՒ

ԲԵՐԱ, Մեծ Փողոցի ուղղութեան վրայ, Միաք փողոց թիւ 4 ԱՄԷՆ ՕՐ։

ՈՍԿԻ ՄԻՏԱԼ, ԲԱՐԻԶ 1900

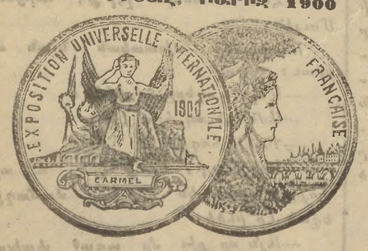

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ-ՔԱՐՄԷԼ ԸՆԿ.

ԱՆԱՐԱՏ ԳԻՆԻՆԵՐ ԵՒ ՔՕՆԵԱՔՆԵՐ

ՌԻՇՕՆ-ԼԸ-ՍԻՕՆԻ (Պալեստին) մեծ մառանցներէն

ԱՄԷՆ ՏԵՂ ԿԸ ԾԱԽՈՒԻ. — ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ եւ ՄԹԵՐԱՆՈՑ

Ղալաթիոյ Քարափը, Ֆիրէ Ֆրանսէզ, թիւ 145—147

Բարիզի բժշկ. կաճառին բրոֆէսէօր Ժ. ԲՈՒՇԷԻ Պոռտոյի գիտական կաճառէն Բրոֆ. ԿԱՅՕՆԻ Համալսարանի քաղաքագիտութեան քիմիագէտ Ս. Ի-ՆՕՔԻ և այլ նշանաւոր գիտուններու վկայութեամբ,

ՄԵՐ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՆ ԵՆ

ԲՆԱԿԱՆ, ՕԳՏԱԿԱՐ ԵՒ ԴԱՐՄԱՆՈՂ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԵԼ ՎԱՃԱՌԱՆԻՇԻՆ

ՎԱՃԱՌԱՆԻՇ